

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PRÁVA

Kontrola živnostenského podnikání na Hodonínsku

Trade Business Control in Hodonín Region

Student: Eva Adamcová

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Pavel Godický

Ostrava 2013

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra práva

Zadání bakalářské práce

Student: **Eva Adamcová**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6208R011 Ekonomika a právo v podnikání
Téma: **Kontrola živnostenského podnikání na Hodonínsku**
Trade Business Control in Hodonín Region

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Charakteristika živnostenského podnikání a jeho kontrolní činnost
 3. Kontrolní činnost Živnostenského úřadu v Hodoníně
 4. Srovnání výsledku kontrolní činnosti na Hodonínsku s Českou republikou
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

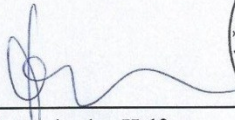
HORIZINKOVÁ, Eva a Václav URBAN. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem a příklady*. 12. vyd. Praha: Linde Praha, a. s., 2008. 319 s. ISBN 978-80-7201-720-1.
ŠTĚPÁNOVÁ, Silvie. *Zakládáme a provozujeme živnost*. Brno: Computer Press, a. s., 2007. 224 s. ISBN 978-80-251-1735-4.
VEBER, Jaromír et al. *Podnikání malé a střední firmy*. 3. vyd. Praha: Grada, 2012. 336 s. ISBN 978-80-247-4520-6.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

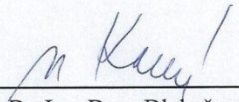
Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Pavel Godický**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 10.05.2013


JUDr. Bohuslav Halfar
vedoucí katedry




prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci, včetně příloh, vypracovala samostatně.“

Ostrava 10. května 2013

Eva Adamcová

E Adamcová

Obsah

1	Úvod	1
2	Charakteristika živnostenského podnikání a jeho kontrolní činnosti	3
2.1	Právní úprava	3
2.2	Vymezení živnostenského podnikání	3
2.2.1	Kdo je oprávněn provozovat živnost	4
2.2.2	Podmínky provozování živnosti	5
2.2.3	Překážky v provozování živnosti	7
2.2.4	Provozování živnosti prostřednictvím odpovědného zástupce	7
2.2.5	Druhy živností	8
2.2.6	Živnostenské oprávnění	10
2.2.7	Změna živnostenského oprávnění	11
2.2.8	Zánik živnostenského oprávnění	12
2.3	Živnostenské úřady	13
2.3.1	Obecní živnostenský úřad	13
2.3.2	Krajský živnostenský úřad	13
2.3.3	Živnostenský úřad České republiky	14
2.3.4	Živnostenský rejstřík	15
2.4	Živnostenská kontrola	15
2.4.1	Neoprávněné podnikání	16
2.4.2	Kontrolní činnost živnostenských úřadů	17
2.5	Změny živnostenského zákona a kontrolní činnosti v období 2008 -2012	18
3	Kontrolní činnost a opatření s tím spojená živnostenského úřadu v Hodoníně	20
3.1	Živnostenský úřad v Hodoníně	20
3.2	Činnost obecního živnostenského úřadu v Hodoníně	21
3.2.1	Provádění kontroly živnostenským úřadem v Hodoníně	22
3.2.3	Kontrola cizinců na Hodonínsku	24

3.2.4 Nejčastější případy porušení povinností na Hodonínsku	24
3.2.5. Zajímavosti v oblasti živnostenského podnikání podle vedoucího úřadu v Hodoníně	24
3.3 Statistické údaje z Živnostenského úřadu v Hodoníně za 2008- 2012	25
3.3.2 Kontroly živnostenského podnikání a výše pokut.....	27
4 Srovnání výsledku kontrolní činnosti na Hodonínsku s Českou republikou	31
4.1 Počet živnostníků v České republice.....	31
4.2 Statistické údaje za Českou republiku	32
4.2.1 Počet podnikatelů a podnikajících cizinců v roce 2008-2012.....	32
4.2.2 Provedené kontroly v České republice	34
4.3 Zhodnocení zjištěných výsledků a návrhy na změnu	37
5 Závěr.....	40
Seznam použité literatury	42
Seznam použitých zkratk.....	44
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce.....	45
Seznam příloh.....	46

1 Úvod

Živnostenské podnikání patří mezi nejběžnější a nejčastější podnikání v současnosti u nás. Do živnostenského podnikání se pouštějí osoby, které nechtějí být nadále pouze zaměstnancem, ale mají své nápady a cíle, které chtějí uskutečnit, a dosáhnout tak zisku. Mnozí z nich, ale zapomínají, že všechno má svoje pravidla, kterými je potřeba se řídit, a ne jinak je tomu i u podnikání, které se řídí hlavně podle dvou právních předpisů, podle Živnostenského zákona a Obchodního zákoníku. Spoustu podnikatelů se snaží tyto zákony obcházet, proto je nutné, aby existovala kontrolní činnost. Tuto činnost vykonávají živnostenské úřady.

Bakalářskou práci jsem se rozhodla zaměřit na živnostenské podnikání a kontrolní činnost živnostenských úřadů, konkrétně na činnost Živnostenského úřadu v Hodoníně. Důvod, pro tento výběr byl, že toto téma považuji za důležité v dnešní společnosti a myslím si, že je nezbytné, aby lidé měli pojetí o živnostenském podnikání, a dodržovali práva a povinnosti s tím spojené.

Cílem mé bakalářské práce je zmapovat, jak živnostenská kontrola probíhá a upozornit na určité problémy spojené se živnostenským podnikáním. V teoretické části vymezím pojmy, které souvisí s živnostenským podnikáním a jeho kontrolou, jelikož považuji za nezbytné pochopení základních informací a principu fungování této problematiky, abych se pak dále mohla pořádně zabývat kontrolní činností. V praktické části se zaměřím hlavně na kontrolní činnost Živnostenského úřadu v Hodoníně, na to jak probíhá, a na udělování sankčních postihů. V poslední části práce získané údaje srovnávám s údaji celorepublikovými a vyhodnotím výsledky svoji práce. Cílem práce je tedy poskytnout, jak teoretické informace o živnostenském podnikání a jeho kontrole, tak i ukázat, jak se uplatňují v praxi.

Při zpracování bakalářské práce budu vycházet ze zákona, a to především ze zákona živnostenského, dále z dostupné odborné literatury a údajů na internetu. Praktickou část zpracuji na základě informací a dat, které získám přímo na Živnostenském úřadě v Hodoníně. Data získám na základě statistických údajů vedených na úřadě a srovnání pomocí metody grafické.

Předpokládám, že by moje práce mohla pomoc začínajícím podnikatelům, poskytnout jim cenné informace o živnostenském podnikání a ukázat jim, že se živnostenské podnikání opravdu hodně kontroluje a postihuje velkými sankcemi, takže by měli dbát na dodržování

povinností spojených z podnikání. Myslím si, že v Hodonínském okrese se vyskytnou časté případy porušování práv a povinností živnostníku, a to zejména v registračních záležitostech, protože na jižní Moravě žije převážná většina lidí, co má ráda svoji pohodu u vína a vše si dělá podle svého a zákony se moc nezabývá. A také se domnívám, že podnikatelů bude na Hodonínsku ubývat oproti České republice, jelikož Hodonínsko už není moc perspektivní kraj pro začínající podnikatele, pokud teda nechtějí podnikat v zemědělství, ale na druhou stranu bude přibývat podnikajících cizinců a to převážně Vietnamské národnosti, protože vlastní v Hodoníně čím dál více obchodu, rychlých občerstvení a heren

2 Charakteristika živnostenského podnikání a jeho kontrolní činnosti

2.1 Právní úprava

Při zpracovávání své práce vycházím především ze zákona č. 455/1990 Sb. o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon upravuje, co je živnostenské podnikání, jaké jsou práva a povinnosti živnostníků, jak probíhá kontrola a jak je se postihuje porušení povinností zákonem.

Také vycházím ze zákona č. 552/1991 Sb. o státní kontrole, který podrobněji upravuje průběh kontroly. Okrajově z předpisu č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech a zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). Kontrolní řád upravuje postup orgánů moci výkonné, územních samosprávných celků, jiných orgánů a právnických nebo fyzických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy.

2.2 Vymezení živnostenského podnikání

Za živnostenské podnikání se považuje soustavná činnost provozována samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účel dosažení zisku, za podmínek stanovených v živnostenském zákoně. Živností nemůže být činnost, která by odporovala dobrým mravům nebo byla zakázána zákonem. Abychom mohli mluvit o živnosti, musí splňovat po celou dobu podnikání všechny její pojmové znaky.¹

Prvním pojmem ze znaků je činnost soustavná. Soustavnost znamená, že živností není činnost, která by byla nahodilá, jednorázová nebo občasná, i když by splňovala ostatní podmínky pro provozování živnosti. Musí to být činnost, která je vykonávána s vidinou, že se bude vykonávat dlouhodobě. Ale neznamená to, že musí být vykonávána každý den v roce. Mezi živnosti může patřit i sezónní činnost nebo činnost vykonávána v určitých intervalech, i jednání samo o sobě jednorázové, může být soustavnou činností, pokud k němu dochází opakovaně.²

¹ HORZINKOVÁ, Eva a Václav Urban. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem a příklady*. 12. vyd. Praha: Linde Praha, a. s., 2008. 319 s. ISBN 978-80-7201-720-1. Str. 17, 18.

² ŠTĚPÁNOVÁ, Silvie. *Zakládáme a provozujeme živnost*. 1. vyd. Brno: Computer Prees, a.s., 2007. 224s. ISBN 978-80-251-1735-4. Str. 4

Zvláštní význam má požadavek samostatnosti provozované činnosti. Tímto znakem se podnikatelská činnost odlišuje od zaměstnanecké. Znamená to, že osoba o své činnosti sama rozhoduje, organizuje, zajišťuje a realizuje její výsledky. Lze tak činit i prostřednictvím odpovědného zástupce nebo vedoucího pracovníka, pokud si tak stanoví.

Dalším požadavkem živnosti je, aby byla vykonávána vlastním jménem. Rozumí se tím pod jménem obchodní firmy, která je zapsána v obchodním rejstříku, to upravuje obchodní zákoník. Podnikatel nezapsaný v obchodním rejstříku činí právní úkony svým jménem a příjmením, popřípadě názvem. Může u své jména a příjmení používat dodatek, kterým se odlišuje od jiných, za předpokladu, že to není v rozporu s dobrými mravy, právními předpisy nebo nepůsobí klamavě. Na podnikatele, který není zapsán v obchodním rejstříku, se nevztahuje ustanovení o firmě a dodatek u jeho jména není obchodní firmou.

Znak provozování živnosti na vlastní odpovědnost, nebo-li na vlastní účet vyjadřuje podnikatelské riziko spojené s provozováním živnosti. Podnikatel odpovídá za své závazky celým svým majetkem.

Posledním znakem je, provozování živnosti za účelem zisku. Na co bude zisk použit nebo zda, bude skutečně dosažen, není rozhodující, stačí daný úmysl.³

2.2.1 Kdo je oprávněn provozovat živnost

„Zákon pro označení osoby, která může provozovat živnost, používá pojem „podnikatel“. Podle živnostenského zákona se označení „podnikatel“ používá pro označení osoby, která je oprávněna provozovat živnost, tedy osoby, která má živnostenské oprávnění.“⁴

Živnost může provozovat fyzická nebo právnická osoba, tuzemská nebo zahraniční, ale musí splňovat podmínky stanovené zákonem pro daný obor podnikání. Zahraniční osoby mohou provozovat živnost za stejných podmínek a ve stejném rozsahu jako osoby tuzemské, pokud není zákonem stanoveno jinak. Doklady, které musí zahraniční osoba předložit, aby získala povolení k podnikání, musí být předloženy včetně českého překladu a na originálech musí být úředně ověřena pravost podpisů a razítek (pozn. slovenské doklady přeloženy být nemusí). Ověřování překladů provádí tlumočník zapsaný do seznamu znalců a tlumočnicků.

³ HORZINKOVÁ, Eva a Václav Urban. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem a příklady*. 12. vyd. Praha: Linde Praha, a. s., 2008. 319 s. ISBN 978-80-7201-720-1. Str. 18, 19.

⁴ PEŤOVSKÁ, Alena a Marie Novotná et. al. *Podnikání*. 1.vyd. Praha 3: ASPI, a. s. , 2007. 1057s. ISBN 978-80-7357-293-8. Str. 51

Zahraniční osoba, která nepodniká v zahraničí, ale hodlá podnikat v české republice, musí mít vystavěné povolení k pobytu na území ČR, výjimku je u občanů členského státu Evropské unie nebo státu, s nímž má ČR uzavřenou smlouvu, která tato omezení nepřipouští.⁵

2.2.2 Podmínky provozování živnosti

Podmínky pro provozování živnosti můžeme rozdělit na všeobecné, které musí být splněny vždy, a na zvláštní, které jsou vyžadovány jen u některých živností, kde to stanovuje zákon.

Všeobecné podmínky

Jsou ustanoveny v § 6 živnostenského zákona, jsou to podmínky, které platí pro každou osobu, která chce provozovat živnost, pokud zákon nestanoví jinak:

- dosažení věku 18 let
- způsobilost k právním úkonům
- bezúhonnost.

Je možné, aby podnikala i osoba mladší 18 let, pokud má stanoveného odpovědného zástupce. U živností, kde je, požadována odborná způsobilost nepostačuje dosažení 18 let, jelikož odborné způsobilost podnikatel dosahuje zpravidla ve věku 20 a více let.

Za bezúhonného se v tomto případě nepovažuje osoba, která byla pravomocně odsouzena za trestný čin spáchaný úmyslně a byl jí uložen nepodmíněný trest, alespoň na jeden rok. Anebo pro trestný čin, který byl spáchán v souvislosti s podnikáním bez ohledu na jeho délku. Bezúhonnost dokazujeme výpisem s rejstříku trestů, který si vyžaduje sám živnostenský úřad v elektronické podobě.⁶

Zvláštní podmínky

Musí být splněny jen u těch živností, kde to stanoví zákon. Jedná se o živnosti řemeslné, vázané a koncesované. Jedná se o splnění odborné nebo jiné způsobilosti. Odbornou způsobilostí se rozumí délka kvalifikace, vzdělání, délka praxe.

⁵ HORZINKOVÁ, Eva a Václav Urban. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem a příklady*. 12. vyd. Praha: Linde Praha, a. s., 2008. 319 s. ISBN 978-80-7201-720-1. Str. 32, 33.

⁶ HORZINKOVÁ, Eva a Václav Urban. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem a příklady*. 12. vyd. Praha: Linde Praha, a. s., 2008. 319 s. ISBN 978-80-7201-720-1. Str. 39, 40, 41.

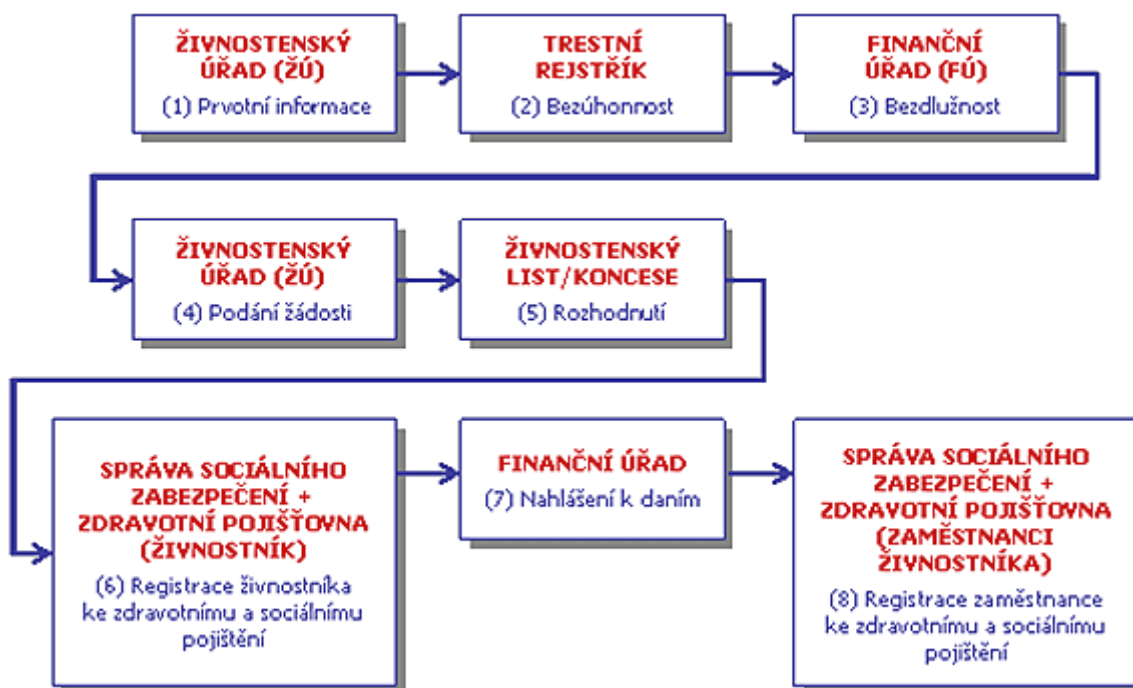
Zvláštní podmínky se dokazují předložením výučního listu, maturitního vysvědčení, vysokoškolského diplomu, certifikáty, doklad o praxi apod. Doklad o odborné způsobilosti lze nahradit dokladem o uznání odborné kvalifikace, který vydává uznávací orgán. Uznávacím orgánem je Ministerstvo průmyslu a obchodu, pokud o oprávnění vykonávat danou činnost rozhoduje profesní komora, je ona uznávacím orgánem.

U živností koncesovaných je navíc potřeba vydání koncese odpovědným úřadem nebo ministerstvem. Koncesí je vydáváno jen omezený počet, pro určitou činnost, jelikož je nežádoucí, aby jich bylo moc.

Pokud podnikatel podmínky odborné způsobilosti nesplňuje, tak lze stanovit odpovědného zástupce, který potřebné podmínky splňuje.

U koncesí je také vyžadována podmínka zvláštní spolehlivosti, kterou nelze nahradit odpovědným zástupcem.⁷

Schéma 2.2.2 Postup při založení živnosti



Zdroj: <http://www.rra.cz> [online]. [cit.2013-04-27]. Dostupný z WWW: <http://www.rra.cz/rra/zeny_pod/page/page001.htm>

⁷ PEŤOVSKÁ, Alena a Marie Novotná et. al. *Podnikání*. 1.vyd. Praha 3: ASPI, a. s. , 2007. 1057s. ISBN 978-80-7357-293-8. Str. 60

2.2.3 Překážky v provozování živnosti

I když podnikatel splňuje všechny podmínky pro provozování živnosti, tak nemusí získat živnostenské oprávnění, pokud se u něj existuje překážka v provozování živnosti. Živnost nemůže provozovat osoba:

- a) Na jejíž majetek byl vyhlášen konkurs
- b) Po dobu 3 let od právní moci rozhodnutí o zamítnutí insolvenčního návrhu nebo o zrušení konkursu z důvodu, že majetek dlužníka nepostačuje k úhradě insolvenčního řízení, respektive k uspokojení věřitelů.
- c) Které bylo soudem nebo správním orgánem udělen zákaz činnosti, týkající se provozování živnosti v oboru nebo v podobném oboru, po dobu trvání zákazu.
- d) Které bylo zrušeno živnostenské oprávnění.⁸

2.2.4 Provozování živnosti prostřednictvím odpovědného zástupce

Pokud podnikatel nechce provozovat živnost osobně nebo nemá dostatečnou kvalifikaci pro splnění podmínek provozování živnosti, může ji vykonávat prostřednictvím odpovědného zástupce.

Odpovědným zástupcem může být pouze fyzická osoba, která splňuje všechny podmínky pro provozování živnosti (všeobecné i zvláštní). Odpovídá za řádné provozování živnosti a dodržování práv a povinností. S podnikatelem je ve smluvním vztahu a jedná na jeho jméno a odpovědnost.⁹

„Povinnosti dodržovat podmínky stanovené živnostenským zákonem nebo zvláštními předpisy, jejichž porušení může být stíháno sankcí, není podnikatel zproštěn tím, že se ustanovil odpovědného zástupce.“¹⁰

Odpovědný zástupce může být stanoven:

- a) **dobrovolně:** podnikatel se sám rozhodl, že nechce provozovat živnost osobně, nebo

⁸ HORZINKOVÁ, Eva a Václav Urban. *Živnostenský zákon a předpisy souvisící s komentářem a příklady*. 12. vyd. Praha: Linde Praha, a. s., 2008. 319 s. ISBN 978-80-7201-720-1. Str. 47, 48, 49.

⁹ PEŤOVSKÁ, Alena a Marie Novotná et. al. *Podnikání*. 1.vyd. Praha 3: ASPI, a. s. , 2007. 1057s. ISBN 978-80-7357-293-8. Str. 64

¹⁰ ŠIŠKEOVÁ, Sylva. *PŘEHLED JUDIKATURY z oblasti živnostenského podnikání*. 1.vyd. Praha 3: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2010. 184 s. ISBN 978-80-7357-527-4. Str. 47

b) ze zákona povinně: když podnikatel nesplňuje odporné podmínky k provozování živnosti, nebo je-li podnikatel fyzická osoba, která nemá plnou způsobilost k právním úkonům a to buď rozhodnutím soudu, nebo nedostačujícím věkem.

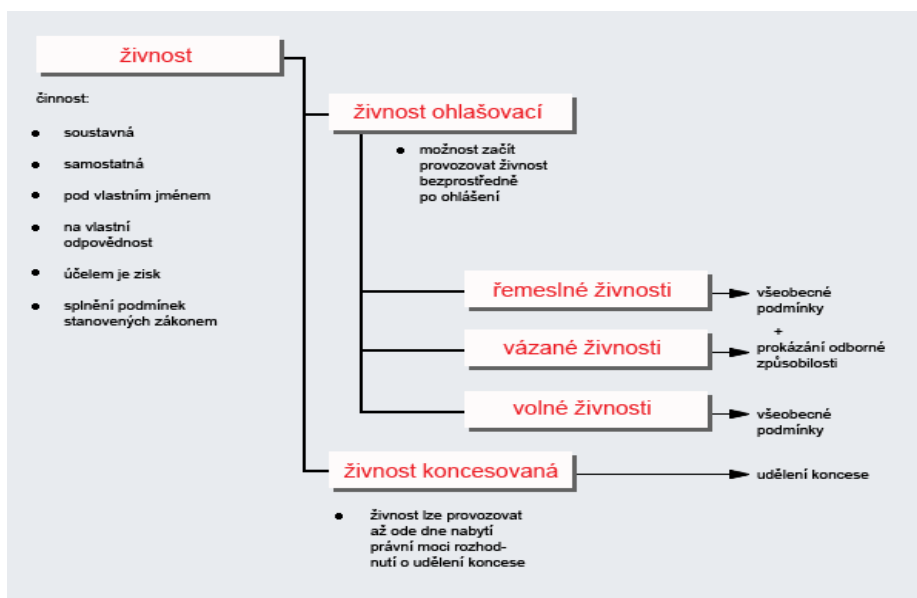
U zákonného odpovědného zástupce se v případě, kdy přestane svoji činnost vykonávat, nebo nastanou překážky k výkonu funkce, musí podnikatel stanovit nejpozději do 15 dnů nového. Pokud stanovení odpovědného zástupce bylo jeho dobrovolným rozhodnutím, tak nového ustanovit nemusí a může nadále provozovat živnost sám.¹¹

„Odpovědný zástupce musí vydat prohlášení, ve kterém uvede, že souhlasí s ustanovením do funkce, s převzetím povinností v rozsahu stanoveném živnostenským zákonem a s uvedením podnikatelů, u nichž je do funkce odpovědného zástupce ustanoven. Podpis na prohlášení musí být úředně ověřen.“¹²

2.2.5 Druhy živností

Živnostenský zákon rozděluje živnosti na ohlašovací a koncesované.

Schéma 2.2.5 Rozdělení živností



Zdroj: <http://www.jh.cz>[online]. 2013 [cit. 2013-04-27]. Dostupný z WWW: <<http://www.jh.cz/cs/mestsky-urad/odbory-uradu/odbor-zivnostensky-a-spravnich-cinnosti/zivnostensky-urad/>>

¹¹ PEŤOVSKÁ, Alena a Marie Novotná et. al. *Podnikání*. 1.vyd. Praha 3: ASPI, a. s. , 2007. 1057s. ISBN 978-80-7357-293-8. Str. 64

¹² ŠTĚPÁNOVÁ, Silvie. *Zakládáme a provozujeme živnost*. 1. vyd. Brno: Computer Press, a.s., 2007. 224s. ISBN 978-80-251-1735-4. Str. 65

Živnosti ohlašovací

Oprávnění, k jejich provozování může být vydáno už na základě ohlášení na příslušném úřadě, pokud daná osoba splňuje podmínky potřebné pro její provozování. Živnostník může začít podnikat hned v ten den, kdy podal písemnou žádost, i pokud mu zatím nebylo vydáno živnostenské oprávnění. Pokud by se zjistilo, že podmínky splněny nebyly, tak živnostenský úřad vydá rozhodnutí o tom, že živnostenské oprávnění nevzniklo.

Ohlašovací živnosti se dělí na živnosti:

- a) **volné,**
- b) **řemeslné,**
- c) **vázané.**

Živnosti volné

U těchto živností se nevyžadují žádné zvláštní podmínky, pro jejich provozování postačuje splnění podmínek všeobecných (ubytovací služby, maloobchod, velkoobchod atd.).

Živnosti řemeslné

Pro provozování řemeslných živností se kromě splnění podmínek všeobecných požaduje vyučení v daném oboru (kovářství, slévárenství, hodinářství, zednictví atd.).

Živnosti vázané

K podmínkám všeobecným musí být splněna navíc podmínka odborné způsobilosti, která je získána jinak než výučním oborem, např.: maturitní vysvědčení, praxe, vysokoškolský diplom (revize, provozování auto školy, psychologické poradenství aj.).^{13;14}

Živnosti koncesované

U těchto živností je získání podnikatelského oprávnění nejsložitější. K jejich provozování je potřeba získat povolení od státního orgánu. Žadatel musí splňovat všeobecné i zvláštní podmínky. Od ohlašovacích se liší tím, že se musí čekat na rozhodnutí ve správním řízení o udělení koncese, a teprve pak se může začít živnost provozovat. Lhůta, do kdy musí úřad

¹³ Internetové stránky Živnostensképrávo.cz: Živnosti [online]. [2013-03-28]. Dostupné z: <http://zivnostenskepravo.cz/zivnosti.php>

¹⁴ Internetové stránky Živnosti.eu: Druhy živností [online]. [2013-03-28]. Dostupné z: <http://www.zivnosti.eu/druhy-zivnosti>

koncesi udělit, není stanovena. Koncesní listina je listina veřejná, ve které je uvedeno povolení státního orgánu danou živnost provozovat. U některých koncesovaných živností je zákonem stanoven požadavek spolehlivosti, hlavně profesionální a morální. Správní orgán ji hodnotí dle stanovených kritérií pro danou živnost, pokud tento požadavek nesplňuje, i když všechny ostatní ano, tak mu je žádost zamítnuta.

U koncesovaných živností je i možnost stanovit podnikateli podmínky pro provozování činnosti, u ohlašovacích tato možnost není. Koncesované živnosti jsou např. směnárství, taxislužba, provozování cestovní kanceláře, výroba a úprava lihu, archivnictví aj.¹⁵

2.2.6 Živnostenské oprávnění

„Živnostenské oprávnění jako subjektivní veřejné právo musí v čase vzniknout, může se změnit a zaniknout. Jeho povaha je pak dána jednak územní působností tohoto práva, jeho obsahem, tedy vymezením předmětu tohoto práva, a nakonec vymezením subjektů, které mohou toto právo realizovat.“¹⁶

Existují tři typy živnostenského oprávnění: živnostenský list (výpis z živnostenského rejstříku), koncesní listina a osvědčení, které zahrnuje předchozí dva průkazy. Průkaz živnostenského oprávnění je veřejnou listinou a jeho vydání je zpoplatněno. U živnostenského listu je to 1 000 Kč za vydání a u koncesní listiny 2 000 Kč.

Živnostenský list

Živnostenský list se už nevydává, místo něj podnikatel dostane pouze výpis z živnostenského rejstříku, který slouží jako průkaz živnostenského podnikání pro živnosti ohlašovací. Musí v něm být obsaženy všechny podmínky, které jsou určeny pro danou ohlašovací živnost. Jeho náležitosti rozlišujeme podle toho, jestli jde o právnickou nebo fyzickou osobu. Tyto náležitosti jsou uvedeny v zákoně č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání. (Vzor živnostenského listu lze najít v příloze č. 1)

Koncesní listina

Koncesní listina, stejně jako živnostenský list, se už nevydávají, jsou nahrazeny výpisem z živnostenského rejstříku. Náležitosti se liší podle toho, zda jde o osobu fyzickou nebo

¹⁵ PEŤOVSKÁ, Alena a Marie Novotná et. al. *Podnikání*. 1.vyd. Praha 3: ASPI, a. s. , 2007. 1057s. ISBN 978-80-7357-293-8. Str. 56

¹⁶ ŠTĚPÁNOVÁ, Silvie. *Zakládáme a provozujeme živnost*. 1. vyd. Brno: Computer Press, a.s., 2007. 224s. ISBN 978-80-251-1735-4.Str.79

právníčkou a jsou uvedeny v zákoně č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání. Koncesi musí úřad vydat do 15 dnů od rozhodnutí o jejím vydání. (Vzor koncesní listiny lze najít v příloze č. 2.)

Osvědčení

Vydává se v případě, že podnikatel má více živnostenských listů, koncesních listin nebo jejich libovolnou kombinaci, ale musí se jednat o oprávnění, které vydal pouze jeden živnostenský úřad. Je vydáváno pouze na žádost podnikatele. Požadované údaje jsou rozdílné podle toho, jestli se jedná o právníčkou, fyzickou osobu tuzemskou nebo zahraniční, a jsou uvedeny v zákoně.¹⁷

Po obdržení výpisu ze živnostenského rejstříku se musí jít podnikatel do 10 dnů od vydání živnostenského oprávnění, přihlásit na finanční úřad. Musí se se přihlásit k finančnímu úřadu, kde má trvalé bydliště nebo sídlo podnikání. A také se musí do 8 dnů od vydání živnostenského oprávnění přihlásit na správu sociálního zabezpečení a na zdravotní pojišťovnu.¹⁸

2.2.7 Změna živnostenského oprávnění

Ke změně živnostenského oprávnění dochází z vůle podnikatele, změno v zákoně nebo změni-li se potřebná způsobilost. Podnikatel musí všechny změny oznámit živnostenskému úřadu do 15 dnů od jejich vzniku a to včetně doplnění údajů a dokladů, které jsou potřebné pro danou živnost.

Změny dělíme podle jejich povahy:

- a) na změny skutkové: patří sem změny rozsahu podnikání, jeho předmětu nebo přestane-li podnikatel splňovat všeobecné, zvláštní podmínky a
- b) na změny v identifikačních údajích: je změna názvu, údaje o podnikateli či odpovědném zástupci, změna sídla nebo právní formy.

Změny se na živnostenském úřadě oznamují pomocí jednotné registračního formuláře, pomocí něho se oznamují také změny vůči úřadu práce a finančnímu úřadu. Na základě tohoto formuláře provede živnostenský úřad změnu v živnostenském rejstříku a podnikateli vydá

¹⁷ ŠTĚPÁNOVÁ, Silvie. *Zakládáme a provozujeme živnost*. 1. vyd. Brno: Computer Přes, a.s., 2007. 224s. ISBN 978-80-251-1735-4. Str. 139, 140, 141, 142, 143

¹⁸ Internetové stránky: [Spiralis-os.cz](http://www.spiralis-os.cz): Živnostenský list[online]. [2013-04-05]. Dostupné z: <http://www.spiralis-os.cz/index.php/odborna-sekce/manual-k-zamestnavani-1/zivnostensky-list>

nový výpis. U koncesovaných živností je to složitější, tam musí být o změně rozhodnuto ve správní řízení.¹⁹

2.2.8 Zánik živnostenského oprávnění

Zánik živnostenského oprávnění, neznamená, že zanikne oprávnění jen na konkrétní živnost, ale je to zánik k provozování jakékoliv živnosti. Kdyby dále bylo umožněno provozovat nějakou živnost, tak by to neznamenal zánik, ale pouze změnu živnostenského oprávnění. Může zaniknout z několika důvodů:

- 1. Uplynutí doby,** na které bylo živnostenské oprávnění vydáno.
- 2. Výmazem zahraniční osoby.**
- 3. Smrtí podnikatele.**
- 4. Podle zvláštního právního předpisu:** je to většinou nový zákon, který mění podmínky pro živnostenské podnikání a podnikatel se tomu buď musí přizpůsobit, nebo jeho oprávnění zanikne.
- 5. Rozhodnutím živnostenského úřadu:** na žádost podnikatele nebo z důvodu porušení práv a povinností podnikatele:
 - nesplňuje-li způsobilost k právním úkonům nebo bezúhonnost,
 - objevily se překážky k provozování živnosti,
 - podnikatel závažně porušil podmínky pro provozování živnosti,
 - vyprší-li zahraniční osobě povolení pro pobyt,
 - nejsou plněny závazky vůči státu,
 - neprovozuje-li živnost déle jak 4 roky a nebo
 - neodstranil-li podnikatel závady ve stanovené době.

Pokud živnostenský úřad zruší oprávnění k provozování živnosti z těchto důvodů, tak podnikatel nemůže dostat oprávnění na podnikání ve stejném nebo podobné oboru minimálně po dobu 3 let; netýká se zrušení z důvodu neprovozování živnosti. V jiném oboru může dostat

¹⁹ Internetové stránky České podnikání.cz: Změna živnostenského oprávnění [online]. [2013-04-05]. Dostupné z: <http://www.ceskepodnikani.cz/2010/10/23/zmena-zivnostenskeho-opravneni/>

koncesi nejdříve po 1 roce, pokud se jedná o ohlašovací živnost, tak tam může v jiné oboru začít podnikat ihned.²⁰

2.3 Živnostenské úřady

Zákon č. 570/1991, o živnostenských úřadech, tzv. kompetenční zákon, vymezuje a definuje působnost těchto úřadů.

Živnostenské úřady jsou:

- a) obecní, kterými jsou odbory úřadů s rozšířenou působností,
- b) krajské, kterými jsou odbory krajských úřadů a
- c) živnostenský úřad české republiky, který je nejvyšším orgánem, ale fakticky ještě nebyl zřízen, tak jeho funkci vykonává Ministerstvo průmyslu a obchodu.

2.3.1 Obecní živnostenský úřad

Vykonává činnosti v rozsahu živnostenského zákona, plní další úkoly určené zvláštními předpisy a slouží jako centrální registrační místo. Přijímá přihlášky k registraci nebo oznámení od osob podnikajících na základě živnostenského oprávnění, oznámení a hlášení v oblasti sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění od fyzických osob podnikajících na základě živnostenského oprávnění. Dále přijímá od živnostníků oznámení o volných pracovních místech nebo jejich obsazení.

Ve stanovené lhůtě, stanovené zvláštním právním předpisem, předává dané dokumenty příslušným správním úřadům, které dále postupují podle příslušných právních předpisů. Přitom obecní živnostenský úřad úplnost ani věcnou správnost těchto podání neposuzuje. Plní funkci jednotného kontaktního místa podle zvláštního právního předpisu.

2.3.2 Krajský živnostenský úřad

Vykonává řídicí, koordinační, kontrolní a metodickou činnost, a také výkon funkce centrálních registračních a jednotných kontaktních míst, vůči obecním živnostenským úřadům ve svém správním obvodu. Může také nařídit obecním živnostenským úřadům provedení živnostenské kontroly ve svém správním obvodu.

²⁰ ŠTĚPÁNOVÁ, Silvie. *Zakládáme a provozujeme živnost*. 1. vyd. Brno: Computer Přes, a.s., 2007. 224s. ISBN 978-80-251-1735-4. Str. 144, 145, 146, 147, 148, 149

Rozhoduje o odvolání proti rozhodnutím obecních živnostenských úřadů ve svém správním obvodu, je oprávněn vyžadovat od ústředních správních úřadů potřebná stanoviska a vyjádření, je provozovatelem živnostenského rejstříku. Spolupracuje s příslušnými správními úřady, v jejichž působnosti jsou odvětví, ve kterých se provozuje živnostenské podnikání, s hospodářskými komorami, podnikatelskými svazy a sdruženími.

2.3.3 Živnostenský úřad České republiky

Zpracovává koncepce v oblasti živnostenského podnikání, vykonává řídicí, koordinační a metodickou činnost vůči krajským živnostenským úřadům, může úřadům nařídit provedení živnostenské kontroly. Rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí krajských úřadů a v zákonem stanovených případech rozhoduje jako správní orgán první instance.

Spolupracuje s příslušnými správními úřady, v jejichž působnosti jsou odvětví, ve kterých se provozuje živnostenské podnikání, s hospodářskými komorami, podnikatelskými svazy a sdruženími. Je správcem živnostenského rejstříku.²¹

Obrázek 2.3: Mapa živnostenských úřadů v České republice



Zdroj: <http://www.zacinamepodnikat.cz> [online]. [cit.2013-04-27]. Dostupný z WWW: <<http://www.zacinamepodnikat.cz/?cat=7>>

²¹ Zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech

2.3.4 Živnostenský rejstřík

Veřejný informační systém veřejné správy, který poskytuje informace o podnikatelích, spravuje ho Živnostenský úřad české republiky. Tento úřad, ale nebyl nikdy fakticky zřízen, proto jeho působnost vykonává Ministerstvo průmyslu a obchodu. Jeho úprava je obsažena v zákoně č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání. Seznam je veden v elektronické podobě, dostupný na adrese www.rzp.cz. Zapisují se do něj fyzické i právnické osoby. V živnostenském rejstříku můžeme vyhledat podnikatele podle identifikačního čísla, obchodní firmy, jména a příjmení, názvu právnické osoby, obce, okresu, ulice apod. Jsou zde informace o předmětu podnikání, druhu živnosti, provozovně, dobu platnosti živnostenského oprávnění, vzniku živnostenského oprávnění, o jeho pozastavení, přerušení, popřípadě zániku, vstupu do likvidace, konkurzu apod.

Živnostenský rejstřík obsahuje také část, která je neveřejná a ta obsahuje zejména údaje o pokutách a doplňující údaje k provozování živnosti, u kterých není vhodné, aby byly veřejné. Na požádání můžeme na úřadě dostat za poplatek 50 Kč úřední výpis, opis nebo potvrzení ze živnostenského rejstříku, ale pouze z jeho veřejné části. Aby byl poskytnut výpis z neveřejné části je potřeba dokázat právní zájem.²²

2.4 Živnostenská kontrola

Živnostenská kontrola je upravena v zákoně č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, v zákoně č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech a v zákoně č. 552/1991 Sb., o státní kontrole.

Kontrolu živnostenského podnikání provádějí živnostenské úřady v rámci své působnosti. Sledují, zda a jak jsou plněny povinnosti stanovené živnostenským zákonem, ustanoveními zvláštních právních předpisů vztahujícími se na živnostenské podnikání, poskytování služeb a na podmínky provozování živnosti uložené v koncesní listině. Při kontrole může úřad vyžadovat od podnikatele veškeré doklady o plnění těchto povinností. Kontrolu vykonávají pracovníci živnostenského úřadu a při výkonu činnosti mohou pořizovat zvukové i obrazové záznamy. Ke kontrole mohou být přizváni zástupci jiných orgánů.²³

²² ŠTĚPÁNOVÁ, Silvie. *Zakládáme a provozujeme živnost*. 1. vyd. Brno: Computer Přes, a.s., 2007. 224s. ISBN 978-80-251-1735-4. Str.179

²³ HORZINKOVÁ, Eva a Václav Urban. *Živnostenský zákon a předpisy souvisící s komentářem a příklady*. 12. vyd. Praha: Linde Praha, a. s., 2008. 319 s. ISBN 978-80-7201-720-1. Str. 112, 113.

Živnostenskou kontrolu jsou oprávněny vykonávat pouze pracovníci živnostenského úřadu v rámci jim vymezené působnosti. Mají povinnost sledovat zda, a jak jsou plněny povinnosti uvedené v živnostenském zákoně a ustanovení ve zvláštních právních předpisech vztahující se k podnikání.²⁴

Zástupci dalších orgánů, které mohou být přizváni ke kontrole, rozumíme např. pracovníky hygienické služby, dozoru nad bezpečností a ochranou zdraví při výkonu práce, policii apod. zástupci přizvaných orgánů nemohou vykonávat u podnikatele aktivní kontrolní činnosti, mají pouze právo účastnit se živnostenské kontroly v době, kdy ji provádí živnostenský úřad. Ale může získané poznatky uplatnit pak při vlastním výkonu kontrolní činnosti.

Živnostenský zákon neupravuje pravidla procesního postupu při výkonu živnostenské kontroly, proto se pro tyto účely používá zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole.²⁵

2.4.1 Neoprávněné podnikání

Za neoprávněné podnikání se považuje provozování činnosti, která je předmětem živnostenského podnikání, ale podnikatel na ni nemá živnostenské oprávnění nebo se na ni oprávnění vztahuje jen zčásti. Dále za neoprávněné podnikání považujeme jednorázové a nahodilé provozování živnosti.²⁶

Podle občanského zákoníku u neoprávněného podnikání existuje právně relativní omyl, který způsobuje neplatnost úkonu: „*Právní úkon je neplatný, jestliže jej jednající osoba učinila v omylu, vycházela ze skutečností, jež je pro jeho uskutečnění rozhodující, a osoba, které byl právní úkon určen, tento omyl vyvolala nebo o něm musela vědět. Právní úkon je rovněž neplatný, jestliže omyl byl touto osobou vyvolán úmyslně. Omyl v pohnutce právní úkon neplatným nečiní.*“²⁷

Sankce za neoprávněné podnikání

V prvním stupni správní delikty projednávají obecní živnostenské úřady, které ukládají a vybírají pokutu. Je to příjem do jejich rozpočtu na řízení úřadu.

²⁴ PEŤOVSKÁ, Alena a Marie Novotná et. al. *Podnikání*. 1.vyd. Praha 3: ASPI, a. s. , 2007. 1057s. ISBN 978-80-7357-293-8. Str. 74

²⁵ HORZINKOVÁ, Eva a Václav Urban. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem a příklady*. 12. vyd. Praha: Linde Praha, a. s., 2008. 319 s. ISBN 978-80-7201-720-1. Str. 123, 124

²⁶ HORZINKOVÁ, Eva a Václav Urban. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem a příklady*. 12. vyd. Praha: Linde Praha, a. s., 2008. 319 s. ISBN 978-80-7201-720-1. Str. 115

²⁷ ŠTĚPÁNOVÁ, Silvie. *Zakládáme a provozujeme živnost*. 1. vyd. Brno: Computer Press, a.s., 2007. 224s. ISBN 978-80-251-1735-4. Str. 181

Podnikatelé se dopouštějí přestupku, jestliže:

1. Neprodleně neoznámí, že chtějí pokračovat v provozování živnosti po vypršení živnostenského oprávnění, anebo nestanoví odpovědného zástupce nebo živnostenské oprávnění zdědí, a pokračují v činnosti po pozůstalém, bez toho aniž by to ohlásili na živnostenský úřad.
2. Předloží nepravdivé údaje o trestní zodpovědnosti.
3. Provozuje-li živnost:
 - a) volnou, ale nemá na ni oprávnění,
 - b) vázanou nebo řemeslnou, ale živnostenské oprávnění na ně nemá nebo
 - c) koncesovanou, ale nemá na ni udělenou koncesi.

Pokuty

U přestupku podle odstavce 1 je pokuta maximálně do 10 000 Kč, lze tento přestupek jako jediný řešit i v blokovém řízení, ale tam je možné uložit pokutu pouze do 5 000 Kč. U odstavce 2 je to do 100 000 Kč. U odstavce číslo tři už jsou pokuty výrazně vyšší. Nejvyšší je u 3c), tam může být udělena pokuta až ve výši 1 000 000 Kč, u 3b) je to do 750 000 Kč a u 3a) do 500 000 Kč.

Právnícká osoba za přestupek neodpovídá, pokud prokáže, že vynaložila maximální úsilí, aby tomuto porušení zabránila. Při vyměřování pokuty se přihlíží k závažnosti správního deliktu, zejména k způsobu, následkům a okolnostem jeho spáchání. Odpovědnost za delikt zaniká, pokud nebylo zahájeno řízení do 1 roku od doby, kdy se o této skutečnosti správní orgán dozvěděl, nejpozději do 3 let od spáchání.²⁸

2.4.2 Kontrolní činnost živnostenských úřadů

Kontrolní činnost pracovníků živnostenských úřadů a jejich oprávnění upravuje zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech Na úseku živností řemeslných, vázaných, Provádějí kontrolu, ukládají pokuty a jiné sankce, sledují, zda jsou plněny povinnosti stanovené zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, dále vykonávají dozor nad dodržováním ustanovení v zákoně č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele a zákoně č. 353/2003

²⁸ Internetové stránky Ipodnikatel.cz: Neoprávněné podnikání [online]. [2013-04-19]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Zalozeni-zivnosti/neopravnene-podnikani-je-zavazny-prestupek-proti-zivnostenskemu-zakonu.html>

Sb. o spotřebních daních. Některé obecní zákony jsou pověřeny i kontrolní činností v oblasti cen podle zákona č. 526/1990 Sb., o cenách.

Kontrola začíná v okamžik, kdy se osoby vykonávající kontrolu prokáží osobě kontrolované průkazem živnostenského úřadu, který je zmocňuje kontrolu provádět. Pracovníci mají právo vstupovat do všech prostor, které bezprostředně souvisejí s podnikáním, požadovat předložení potřebných dokladů, požadovat odstranění nedostatků. Na předložení dokladů a zprávy o odstranění nedostatků musí poskytnout osobě kontrolované dostatečně přiměřenou lhůtu, pokud to v této lhůtě nesplní, mohou kontrolní pracovníci ukládat pokuty.

Kontrolovaná osoba nemusí být osobně přítomna u kontroly. Ale musí poskytnout vstup do objektů, které jsou předmětem kontroly a vytvořit základní podmínky provedení kontroly, zejména zajisti kontrolním pracovníkům součinnost. Pokud fyzická osoba nesplní podmínky pro provedení kontroly, tak jí může být udělena pořádková pokuta až do výše 50 000 Kč.

Výsledky kontroly se uvádějí do protokolu o provedené kontrole. Jsou v něm uvedeny zjištěné skutečnosti, nedostatky, porušení práv a povinností. S tímto protokolem musejí kontrolovanou osobu seznámit a předat jim stejnopis protokolu. Živnostenský úřad pak může na základě kontroly požadovat odstranění nedostatků v přiměřené době. Pokud s tímto rozhodnutím kontrolovaný nesouhlasí, je možné podat do 15 dnů od doručení odvolání.²⁹

2.5 Změny živnostenského zákona a kontrolní činnosti v období 2008 -2012

Novela zákona v roce 2008 přinesla řadu změn, které měly vliv na kontrolní činnost živnostenských úřadů. Bylo zrušeno 125 živností volných a zavedla se pouze jedna živnost volná s 80 obory činností. Ubylo tak významným způsobem tzv. neoprávněných podnikání, čili správních deliktů, kdy podnikatel provozoval nějakou činnost bez příslušného živnostenského oprávnění. Také v této souvislosti došlo k redukci dalších živností, zejména zařazení některých živností vázaných do živností řemeslných. U některých živností se zpřísnily podmínky minimálního vzdělání a praxe, u jiných zase zmírnily.

Další velmi významnou změnou bylo zrušení živnostenského listu a koncesní listiny, které nahradil výpis z živnostenského rejstříku. Zrušila se místní příslušnost živnostenských úřadů,

²⁹ Internetové stránky Živnosti.netstranky.cz: Živnostenská kontrola [online]. [2013-04-05]. Dostupné z: <http://zivnosti.netstranky.cz/zivnostenska-kontrol/kontrolni-cinnost-zi.html>

podnikatel může ohlásit živnost kdekoliv na živnostenském úřadě a díky Czech Pointu, také na obecních úřadech či orgánech veřejné správy. A poslední změnou, ke které došlo v tomto roce, bylo zvýšení pokut za neoprávněné podnikání.³⁰

V roce 2009 až 2012 byly přijaty další novelizace živnostenského zákona, které hlavně snižují administrativní zátěž podnikatelů. Zrušilo se povinné označení provozoven identifikačním číslem. Je umožněno splnění registrační povinnosti vůči správci daně, orgánů sociálního zabezpečení, úřadu práce a příslušné zdravotní pojišťovně prostřednictvím Centrálního registračního místa. Byla zavedena možnost pořizovat zvukové a zvukově-obrazové záznamy z kontroly, díky nim je lepší průkaznost kontrolních zjištění. Podnikatel nemusí ohlašovat změny adresy místa podnikání, pokud současně mění bydliště na totožnou adresu.³¹

³⁰ Internetové stránky Účetnictví-daně-finance.cz: Hlavní změny v živnostenském zákoně [online]. [2013-05-04]. Dostupné z: <http://www.ucetnictvi-dane-finance.cz/novinky-informace/hlavni-zmeny-v-zivnostenskem-zakone.html>

³¹ Internetové stránky Sagit.cz. Změny živnostenského podnikání [online]. [2013-05-04]. Dostupné z: http://www.sagit.cz/pages/zpravodajtxtanot.asp?cd=76&typ=r&zdroj=../_anotace/sb12169b

3 Kontrolní činnost a opatření s tím spojená Živnostenského úřadu v Hodoníně

3.1 Živnostenský úřad v Hodoníně

Živnostenský úřad v Hodoníně, je prvostupňový orgán státní správy, které mu je nadřazen Krajský úřad Jihomoravského kraje a nejvyšším ústředním orgánem je Ministerstvo průmyslu a obchodu, které plní funkci dosud nezřízeného Živnostenského úřadu České republiky. Činnost úřadu se řídí hlavně zákonem č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání a zákonem č. 552/1991 Sb. o státní správě.

Je rozdělen na dva úseky:

1. **na registrační úsek:** kde se provádí registrace a evidence živností v rozsahu stanoveném zákonem o živnostenském podnikání a
2. **na kontrolní úsek:** který provádí kontrolu živnostenského podnikání, dodržování práv a povinností, uděluje případná sankční opatření v rozsahu živnostenského zákona, zákona o ochraně spotřebitele a zákona o spotřebních daních ve správním obvodu města Hodonín.

Svoji činnost vykonává ve správním obvodu Hodonína jako obec s rozšířenou působností, která je vymezena územím následujících 18 obcí: Čejč, Čejkovice, Dolní Bojanovice, Dubňany, Hodonín, Josefov, Karlín, Lužice, Mikulčice, Mutěnice, Nový Poddvorov, Petrov, Prušánky, Ratiškovice, Rohatec, Starý Poddvorov, Sudoňovice, Terezín.

Novelou živnostenského zákona dne 1. 7. 2008 se ruší místní příslušnost u následujících podání:

- ohlášení živnosti a žádosti o koncesi,
- oznámení o přerušení a pokračování v provozování živnosti,
- zrušení živnostenského oprávnění z vůle podnikatele,
- oznámení o zahájení (ukončení) provozování živnosti v provozovně,
- oznámení o ustanovení (ukončení) funkce odpovědného zástupce.

Tyto podání je možno učinit u kteréhokoliv živnostenského úřadu nebo prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy.

Ke kontrole živnostenského podnikání provádí Živnostenský úřad v Hodoníně také kontroly zemědělských podnikatelů, cenové kontroly a řeší některé druhy přestupků dle zákona o přestupcích. Určité kompetence má také v zákoně o ochraně spotřebitele, a v zákoně o spotřebních dáních. Kontrolu provádí, jak u podnikajících osob tuzemských, tak i u cizinců.

3.2 Činnost obecního Živnostenského úřadu v Hodoníně

Na úseku registračním

Pracovníci vykonávají činnost v rozsahu stanoveném živnostenským zákonem při vydávání živnostenského oprávnění pro fyzické a právnické osoby. Vedou živnostenský rejstřík a poskytují na žádost výpisy z něj. Poskytují součinnost s dotčenými orgány státní správy v rámci působnosti podle zvláštních předpisů při stanovení podmínek k provozování živnosti a vedou správní řízení o zrušení či pozastavení živnostenského oprávnění dle § 58 živnostenského zákona. Dále archivují a evidují spisové materiály podnikatelů, poskytují informace veřejnosti v souladu se zákonem a vykonávají další potřebné administrativní a korespondenční činnosti.

Kontrolní úsek

Na tomto úseku provádějí pracovníci živnostenskou kontrolu jednotlivých podnikatelů, vedou správní sankční řízení za porušení povinností dle živnostenského zákona. Zabezpečují dozorovou činnost včetně nápravných a sankčních opatření nad dodržováním vybraných povinností stanovených zákonem o ochraně spotřebitele, zákona o spotřebních dáních a přestupkového zákona na úseku podnikání.

Spolupracují s orgány státní správy, státního odborného dozoru, orgány činnými v trestním řízení, zájmovými svazy, sdruženími podnikatelů a cechy. Poskytují poradenskou činnost podnikatelům v oblasti živnostenského podnikání, řeší stížnosti, podněty a oznámení. Eviduje a vydává osvědčení pro podnikání v zemědělství fyzických a právnických osob. Provádí cenovou kontrolu, ukládá, vybírá pokuty za porušení cenových předpisů, zjistí-li porušení cenových předpisů při jimi provedené kontrole. A vydává ověřené výstupy z informačních systémů veřejné správy CZECH-POINT.³²

³² Internetové stránky Hodonín.eu: Živnostenský úřad[online]. [2013-04-28]. Dostupný z: <http://www.hodonin.eu/o-nas/os-2289/p1=37575>

3.2.1 Provádění kontroly Živnostenským úřadem v Hodoníně

Na obecním Živnostenském úřadě v Hodoníně kontrolu provádí pověření pracovníci, v současné době je touto činností pověřeno 6 lidí. Kontrola bývá vždy prováděna ve dvojicích, a to hlavně z těchto důvodů:

- kvůli korupci: aby bylo minimalizované riziko možného uplácení apod. a
- svědeckým výpovědím: kdyby kontrolovaný obvinil kontrolu účelově z nevhodného chování, krádeže apod.

Kontroly se provádí každodenně, a to i o víkendech a ve svátky, pokud je potřeba kontrolovat podnikatele nebo akce, které probíhají v tyto dny. Za rok je provedeno přibližně 850 kontrol, takže každý pracovník jich provede okolo 140. Každá kontrola začíná oznámením o zahájení kontroly. Jsou dva způsoby jak to oznámení uskutečnit, a to buď zasláním písemně nebo elektronicky, a druhým způsobem je ústně, např. na provozně podnikatele nebo na jiném místě, kde byl zastižen, např. na stavbě. (Ukázka oznámení v příloze č. 3)

Výběr kontrolovaných podnikatelů probíhá na základě:

- a) **stížností,**
- b) **podnětů jiných orgánů,**
- c) **příkazů a doporučení našich nadřízených,**
- d) **dle vlastního kontrolního plánu,** který si sestavuje vždy dopředu na půl rok (není to stanovené zákonem, zavedli si tak sami). O jeho sestavení a podobě rozhoduje vedoucí živnostenského úřadu a snaží se, aby byl rovnoměrně zaměřen na všechny živnosti (řemeslné, vázané, volné a koncesované).

Místa provádění kontroly

1. **V terénu:** kde se kontroluje označení provozoven, samotný provoz, účetní doklady, smlouvy opravňující podnikatele nakládat s provozovnou, zajištění způsobilosti provozovny, samotný provoz a dále vše co souvisí s podnikáním, např. jsou-li osoby na provozovně v pracovněprávním vztahu, odvádí-li podnikatel sociální a zdravotní pojištění, zda je přihlásil na finančním úřadě, jestli, a jakým způsobem vede účetnictví, jaké činnosti účtuje, zda jsou tyto činnosti v souladu s jeho živnostenským oprávněním a neúčtuje i činnosti, na které nemá oprávnění.

2. Přímo na živnostenském úřadě: tady se kontrolují živností, které jsou bez provozoven. To se týká především živností řemeslných, kdy řemeslníci nepracují na jednom místě, ale pohybují se podle zakázek v různých obcích, například elektrikáři, zedníci, topenáři, malíři, apod. Kontrolované osoby, které už v době zahájení kontroly nepodnikají, ale toto přerušení neoznámili, se musí ke kontrole na úřadě také dostavit.

Při kontrole se první zjistí totožnost kontrolovaného, a ten je povinen předložit doklady potřebné ke kontrole, kterými jsou:

- účetní doklady (dodavatelské, odběratelské faktury, dodací listy a pokladní doklady);
- doklady o pracovněprávním vztahu mezi podnikatelem a jeho pracovníky, včetně dokladů dokazujících přihlášení k sociálnímu a zdravotnímu pojištění a to jak pracovníků, tak podnikatele;
- veškeré smlouvy vztahující se k podnikatelské činnosti;
- doklady prokazující způsobilost provozoven, vlastnické nebo užívací právo k objektům sloužícím k podnikání;
- osvědčení o registraci k daním a poplatkům, podle § 33 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů;
- výpis z obchodního rejstříku, pokud je tam podnikatel zapsán;

a další doklady, které kontrolní orgán potřebuje pro vykonání řádné kontroly.

O výsledcích kontroly je vyhotoven protokol ve dvojím provedení, které podepíší jak kontrolní pracovníci, tak kontrolovaná osoba, a opatří se úředním razítkem. Jeden protokol se předá kontrolované osobě a druhý je uložen do spisu příslušného subjektu na živnostenském úřadě. V případě porušení povinnosti je toto porušení zaevidováno do protokolu a uvedeno jeho řešení, jestli se to řeší pouze domluvou nebo pokutou, jedná se o správní delikt. (ukázka protokolu v příloze č. 4)

Samotný proces výkonu kontroly je v živnostenském zákoně velmi spoře upraven, procesní postup se řídí především zákonem o státní kontrole a od 1. 1. 2014 začne platit nový kontrolní řád.^{33;34}

³³ Internetové stránky Hodonín.eu: Živnostenský úřad[online]. [2013-04-28]. Dostupný z: <http://www.hodonin.eu/o-nas/os-2289/p1=37575>

³⁴ Marek Šimek, JUDr. – vedoucí Živnostenského úřadu v Hodoníně

3.2.3 Kontrola cizinců na Hodonínsku

Při kontrole cizinců pracovníci Živnostenského úřadu v Hodoníně postupují trochu jinak než při kontrole občanů Českých. Hlavně je u nich kontrolováno více dokumentů, hlavně povolení k pobytu, a zda je na pracovišti osoba, která ovládá český jazyk.

Kontrola platnosti povolení pobytu musí být z důvodu, že pouze na tuto dobu může být zahraničním osobám vydáno živnostenské oprávnění. Také tyto osoby musejí mít uvedené i místo podnikání, vzhledem k tomu, že se liší většinou od bydliště, tak je kontrolováno jeho označení, ale i právní titul umístění tohoto místa podnikání – zda je platná nějaká smlouva, např. nájemní.

Na provozovně musí být vždy osoba, která ovládá český jazyk. Kontrola této skutečnosti se provádí různými otázkami z běžného života, zda jim rozumí a dokáže na ně česky odpovědět, pak by daná osoba měla být schopná přečíst jednoduchý článek v novinách a sdělit jeho obsah.³⁵

3.2.4 Nejčastější případy porušení povinností na Hodonínsku

Nejčastějšími případy porušení patří porušení registračních záležitostí, kdy jde hlavně o porušení povinnosti neoznámení zahájení nebo ukončení provozování živnosti v provozovně, anebo neoznámení změny místa podnikání. Dalším, velmi častým případem bývá neoznačení místa podnikání nebo provozovny zákonem stanovenými údaji. Často se objevují i případy, že podnikatel nemá uzavřenou smlouvu o pracovním poměru se svým zaměstnancem. Obchodníci nedodržují povinnost označit spotřební zboží platnou cenou v okamžiku nabídky a vztahenou k prodávánému jednotkovému množství nebo nedodržuje povinnost zpřístupnit informaci o této ceně formou ceníku, vývěsky nebo jiným přiměřeným způsobem na viditelném místě. Tyto přestupky bývají řešeny blokovou pokutou a vyzváním k nápravě.³⁶

3.2.5. Zajímavosti v oblasti živnostenského podnikání podle vedoucího úřadu v Hodoníně

Svým způsobem je zajímavá každá kontrola, neboť kontrolní pracovníci mnohdy vidí do tzv. „know-how“ podnikatele, tzn., že ví, např. kde podnikatel zboží nakupuje a za jaké ceny, co dělá proto, aby zboží lépe prodal než konkurence, jak si na tom stojí finančně, jaké má

³⁵ Vyjádření o postupu kontroly cizinců od vedoucího Živnostenského úřadu v Hodoníně – Marek Šimek, JUDr.

³⁶ Informace z dokumentů o kontrolní činnosti uložených na Městském úřadě v Hodoníně.

nájemné, apod. to je na kontrolní činnosti asi nezajímavější, že de facto kontroloři vidí jeho podmínky podnikání detailně.

V tomto smyslu jsou zajímavá některá zjištění, že např. dva podnikatelé nakupují u stejného dodavatele totéž zboží, za stejné ceny. Jednou zboží je po té prodáváno jako levné v kamenných obchodech našimi vietnamskými spoluobčany a jednou podnikatelem českým, pak prodáváno ve značkovém obchodě za úplně jiné ceny pro spotřebitele. Zajímavé jsou také kontroly ve výrobních procesech, kde vidíme, za jakých podmínek a jakým se vyrábí některé známé zboží. Z těchto důvodů mají kontroloři striktní mlčelivost, která je stanovena hned několika předpisy.³⁷

3.3 Statistické údaje z Živnostenského úřadu v Hodoníně za 2008- 2012

Z živnostenského úřadu mě byly poskytnuty údaje o počtu živnostníku, podnikajících cizinců, o provádění kontrol a udělování pokut, jak v blokovém, tak ve správním řízení. V následujících podkapitolách je přehled těchto údajů, vývoj a zhodnocení v čase, konkrétně za roky 2008 až 2012.

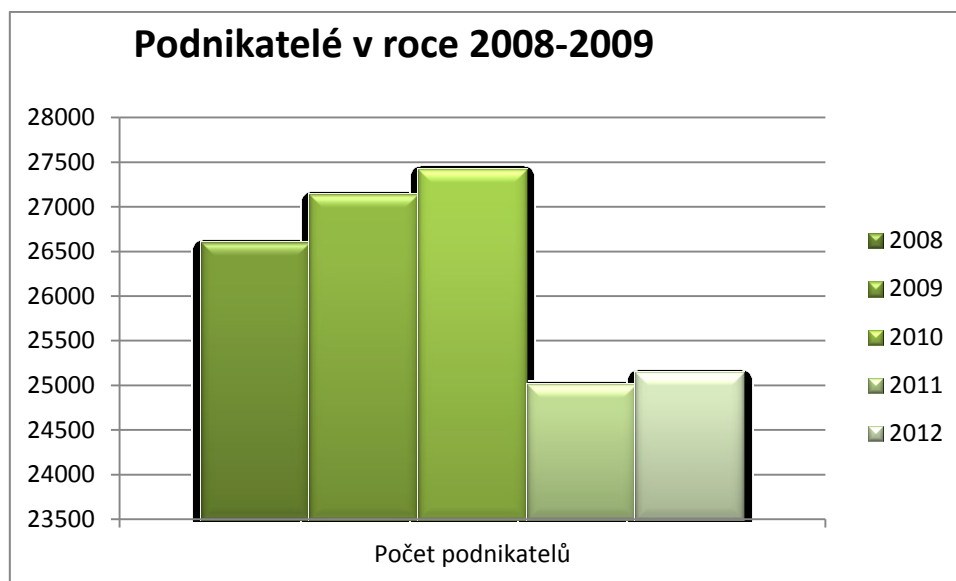
3.3.1 Živnostníci na Hodonínsku

Tab. 3.3.1: Počet podnikatelů a z toho podnikajících cizinců v roce 2008 až 2012

Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Počet podnikatelů	26599	27143	27427	25012	25144
Počet cizinců	329	364	391	398	384

³⁷ Marek Šimek, JUDr. – vedoucí Živnostenského úřadu v Hodoníně

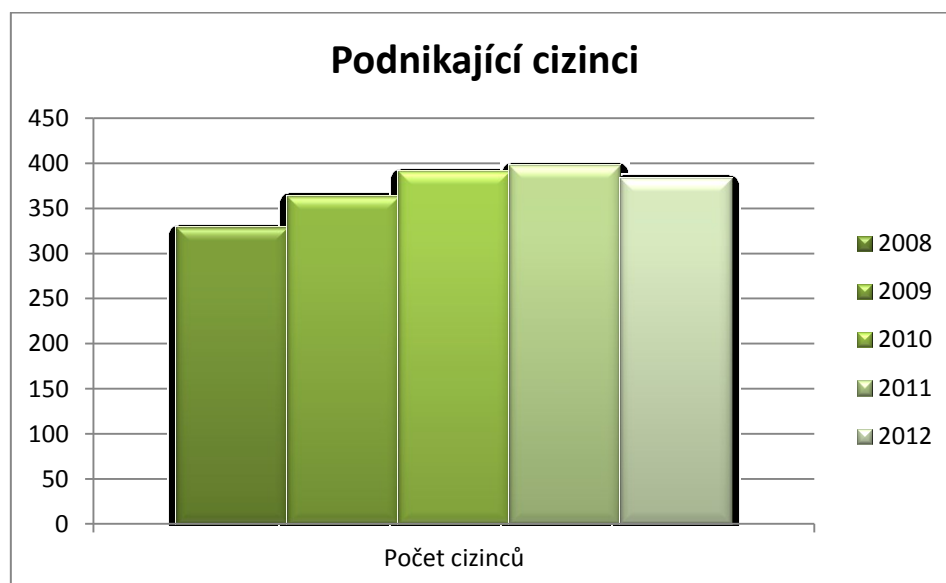
Graf 3.3.1a: Počet živnostníků na Hodonínsku



Zdroj: *Vlastní zpracování*

Zatímco v letech 2009 a 2010 podnikatelů přibývalo, tak v posledních dvou letech jich výrazně ubylo. Na Hodonínsku je v poslední době špatná ekonomická situace, většina velkých firem zkrachovala nebo krachuje, např. PLOMA, PHILIP MORRIS, DELIMAX, a spousta lidí odchází raději do jiných měst, proto i ubývá živnostníků v daném okrese.

Graf 3.3.1b: Počet podnikajících cizinců na Hodonínsku v letech 2008-2012



Zdroj: *Vlastní zpracování*

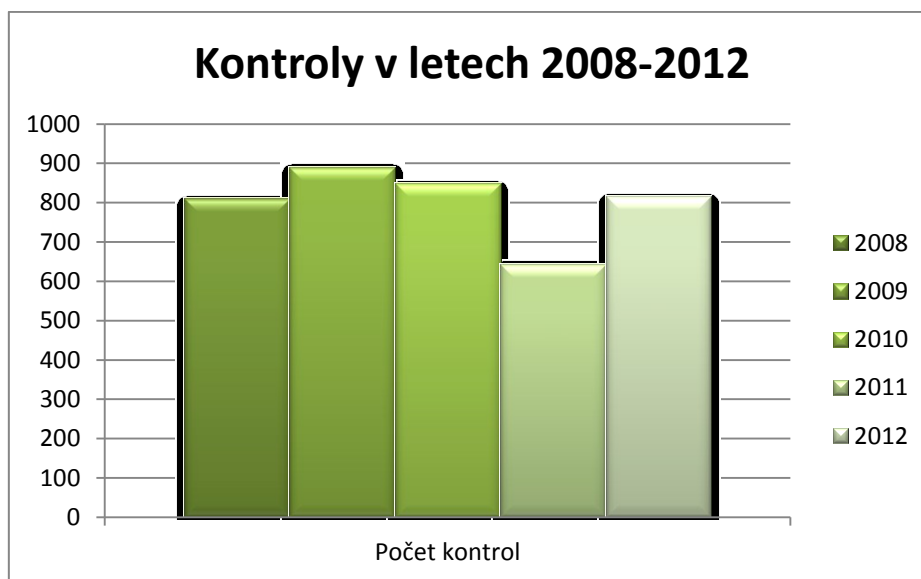
Podnikajících cizinců na Hodonínsku stále přibývá, kromě posledního roku, kdy jich pár ubylo. Většina cizinců je Vietnamské národnosti. Například přímo v Hodoníně je už každý druhý podnik Vietnamský a je jedno, ať jsou to potraviny, oblečení, herny, kosmetiky. Dokáží se uchytit úplně ve všem, protože jsou pracovití, mají otevřeno sedm dní v týdnu od rána až do večera, a lidé raději nakoupí u nich nebo využijí jejich služby, i když jsou méně kvalitní, ale jsou levnější, a to je pro většinu lidí v Hodoníně rozhodující, protože velká část obyvatelstva Hodonínska není zrovna v nejlepší ekonomické situaci.³⁸

3.3.2 Kontroly živnostenského podnikání a výše pokut

Tab. 3.3.2a: Počet kontrol v jednotlivých letech

Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Kontroly	811	891	849	644	817

Graf 3.3.2a: Počet kontrol



Zdroj: Vlastní zpracování

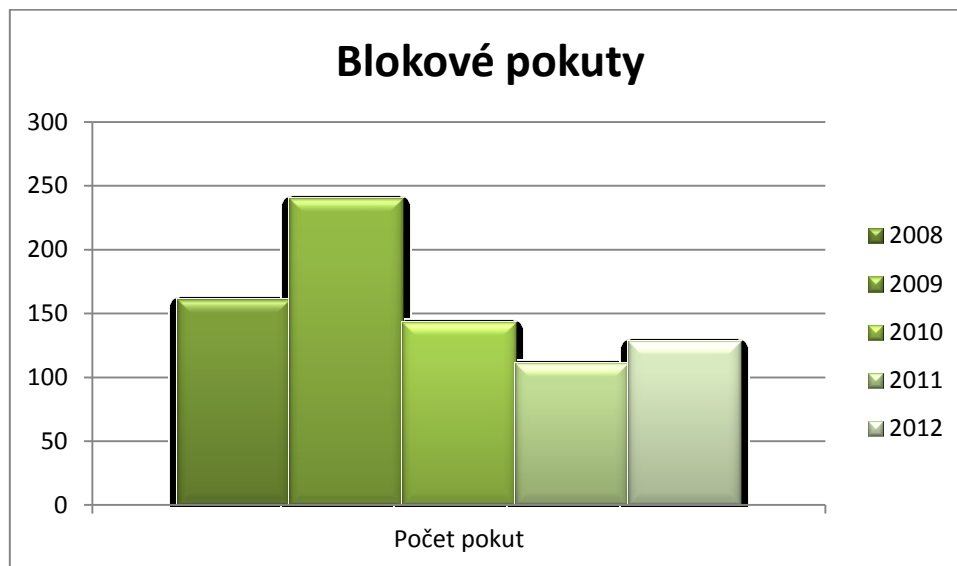
Kontroly živnostenského podnikání se prováděly přibližně každý rok ve stejném počtu, pouze v roce 2011 jejich počet výrazně klesl. Důvodem poklesu bylo, že z úřadu odešel kontrolující pracovník a výběr nového, a jeho následné zaškolení nějaký čas trvalo, takže se to projevilo na počtu vykonaných kontrol.

³⁸ Data jsou z dokumentů uložených na Městském úřadě v Hodoníně – zpracování je vlastní.

Tab. 3.3.2b: Počet blokových pokut a jejich výše

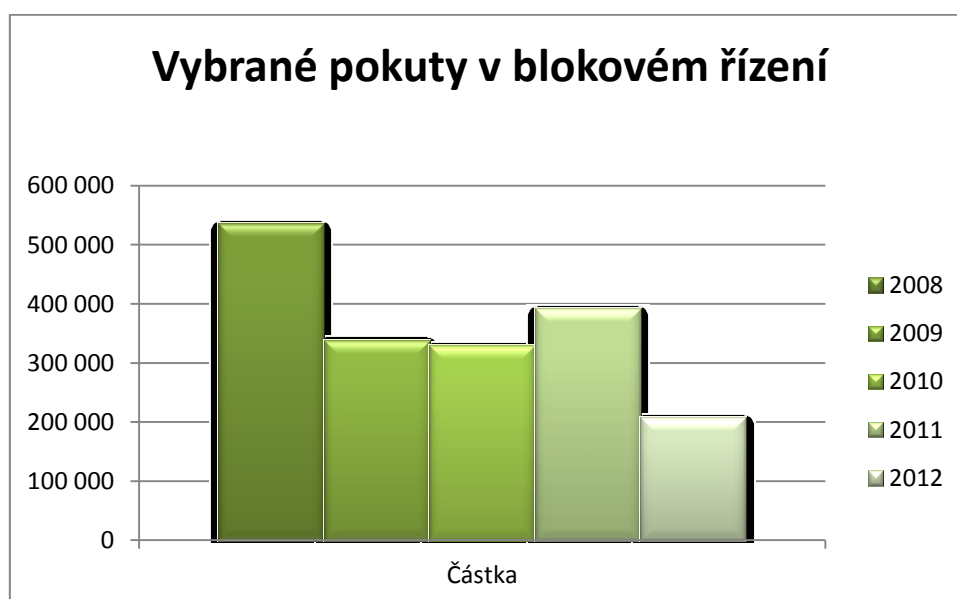
Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Počet pokut	161	240	143	111	128
Částka	147 000 Kč	215 000 Kč	141 500 Kč	182 000 Kč	154 500 Kč

Graf 3.3.2b: Blokové pokuty



Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 3.3.2c: Částka vybraných pokut v blokovém řízení



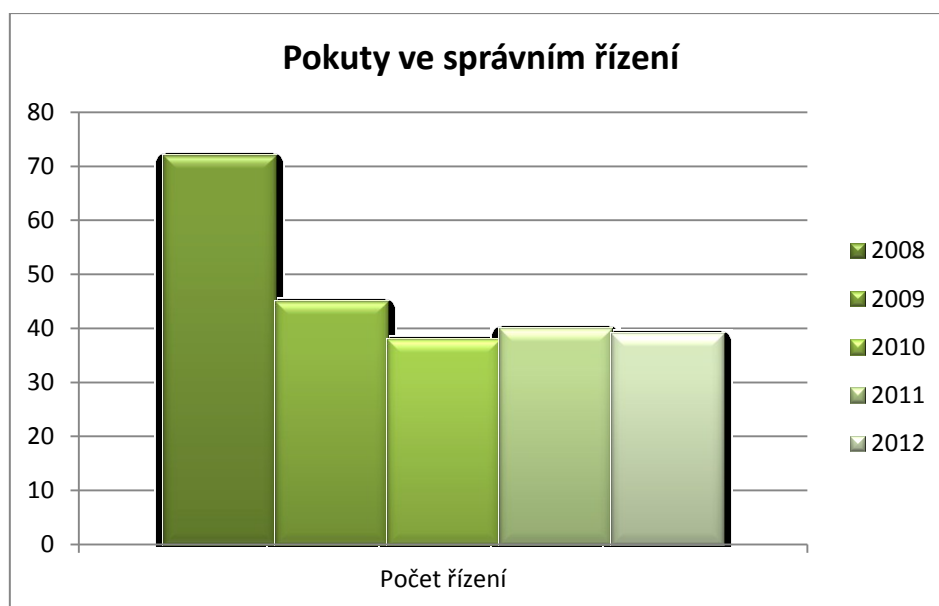
Zdroj: Vlastní zpracování

Nejvíce blokových pokut bylo uloženo v roce 2009 a to hlavně z důvodu, že v tomto roce také proběhlo nejvíce kontrol podnikatelů na Hodonínsku. Nejméně jich bylo uděleno v roce 2011, ale to pouze proto, že bylo v daném roce provedeno méně kontrol, z důvodu odchodu kontrolujícího pracovníka, jak je již výše zmíněno.

Tab. 3.3.2c: Počet pokut uložených ve správním řízení

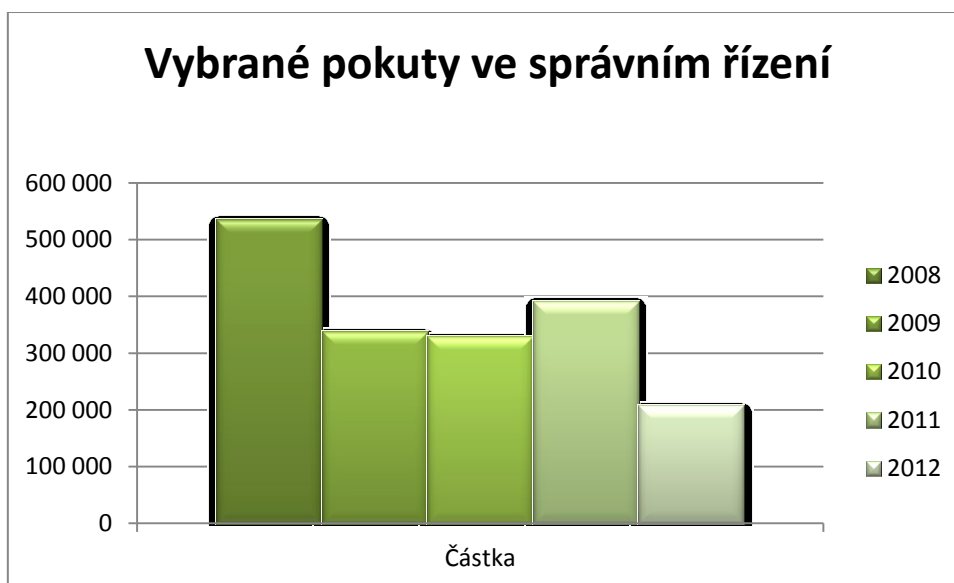
Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Počet řízení	72	45	38	40	39
Částka	536 000 Kč	338 500 Kč	329 000 Kč	392 000 Kč	308 000 Kč

Graf 3.3.2d: Množství uložených pokut ve správním řízení



Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 3.3.2e: Částka vybraných pokut ve správním řízení



Zdroj: *Vlastní zpracování*

Po roce 2008 výrazně klesl množství uložených pokut ve správním řízení, a to díky novelizacím zákona, které snížili administrativní zátěž podnikatelů, a přinesly spoustu dalších významných změn (jak je uvedeno výše v kapitole o změnách v živnostenském zákoně), které ovlivnili živnostenské podnikání.³⁹

³⁹ Data jsou z dokumentů uložených na Živnostenském úřadě v Hodoníně – zpracování je vlastní.

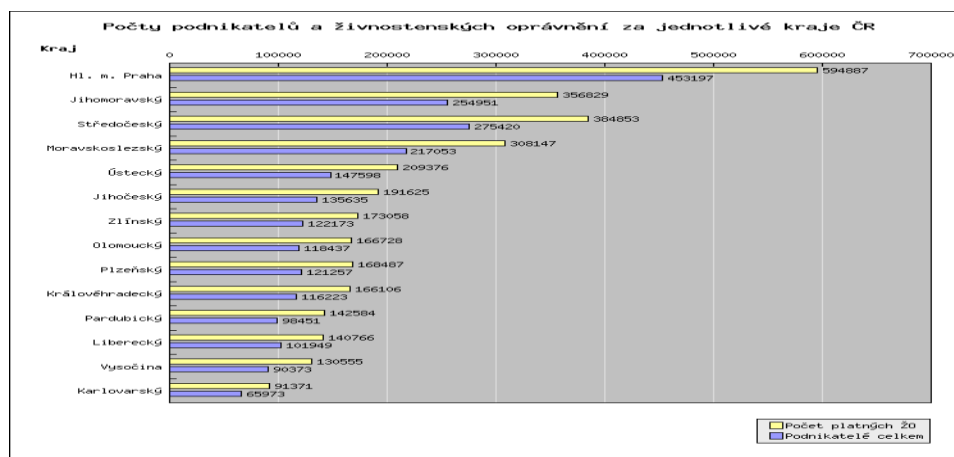
4 Srovnání výsledku kontrolní činnosti na Hodonínsku s Českou republikou

4.1 Počet živnostníků v České republice

V Česku přibývá hodně podnikatelů, jen v roce 2011 se jejich počet zvýšil o 60 000, takže podnikajících subjektů je k 31. 12. 2011 téměř 2,3 miliony, z toho necelé dva miliony tvoří fyzické osoby, a zbytek jsou osoby právnické. Živnostenským oprávněním je k tomuto dni vydáno více než 3,1 miliónu. Takže na každou tisícovku obyvatel připadá 217 podnikatelů a 298,24 živnostenských oprávnění. V roce 2012 už růst nebyl tak rapidní, ale pořád pokračuje rostoucí trend a podnikajících osob přibývá. Ke dni 31. 12. 2012 je evidováno 2 318 690 podnikatelů a 3 225 372 platných živnostenských oprávnění v české republice.

Rostoucí počet podnikatelů je také díky změnám v živnostenském zákoně a snížení administrativy pro podnikatele. Ve skutečnosti je aktivním podnikatelů méně, jelikož řada živnostníků je držiteli více oprávnění nebo využívají živnost jen jako vedlejší zdroj příjmů. Ministerstvo průmyslu a obchodu odhaduje, že počet lidí, kterým slouží podnikání jako hlavní zdroj obživy, je necelý milión.⁴⁰

Obr. 4.1: Počet podnikatelů a živnostenských oprávnění dle krajů



Zdroj: Internetové stránky *Veřejná-správa.kr-moravskoslezský.cz*: Počty podnikatelů a živnostenských oprávnění za jednotlivé kraje [online]. [2013-04-27]. Dostupný z: <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/cz/pocty-podnikatelu-a-zivnostenskych-opravneni-za-jednotlive-kraje-9735/>

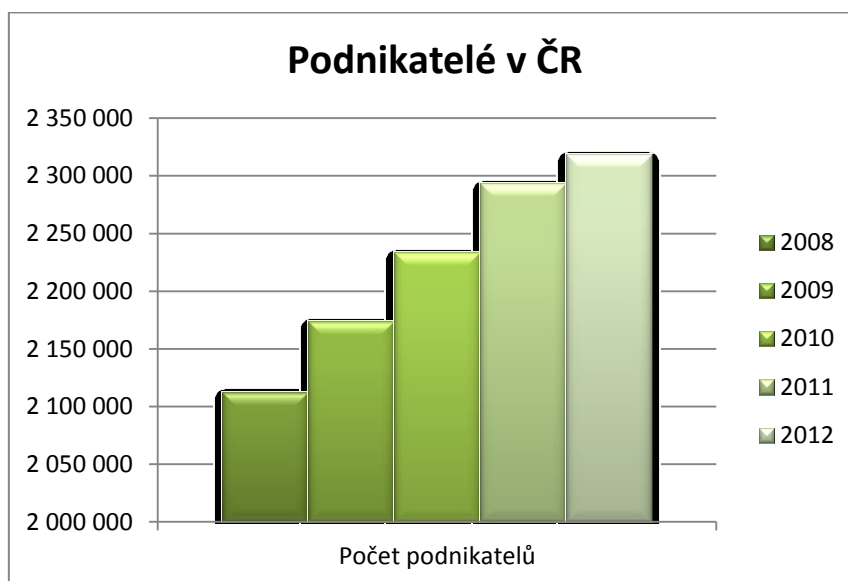
⁴⁰ Internetové stránky *rzp.cz*: Statistické údaje [online]. [2013-04-30]. Dostupné z: <http://www.rzp.cz/statistiky.html>

4.2 Statistické údaje za Českou republiku

4.2.1 Počet podnikatelů a podnikajících cizinců v roce 2008-2012

Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Počet podnikatelů	2 112 424	2 173 615	2 233 474	2 293 241	2 318 690
Podnikající cizinci	77 158	87 753	90 983	93 059	91 040

Graf 4.2.1a: Počet podnikatelů v ČR za dané období



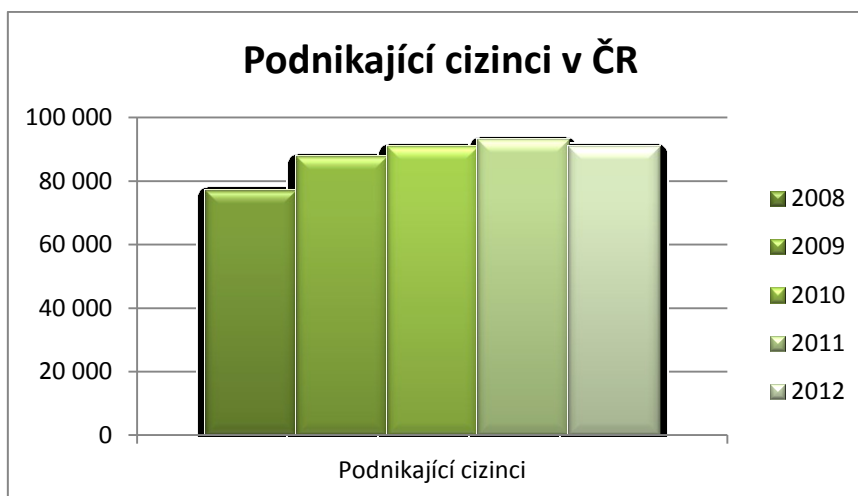
Zdroj: *Vlastní zpracování*

Počet podnikatelů během let paradoxně roste, i když je ekonomická situace čím dál horší. Odborníci za nárůstem podnikatelů spatřují několik faktorů. Jako nejhlavnější, odborníci vidí snahu lidí postavit se na vlastní nohy, čemuž nahrála i recese, která připravila hodně lidí o práci. Někteří se domnívají, že za nárůstem živnostníků stojí nelegální systém tzv. „švarcsystém“. Podnikatelé berou zpět svoje bývalé zaměstnance, ale už ne do pracovněprávního vztahu, ale jako živnostníky, což je vyjde podstatně levněji. A také hodně podnikatelů existuje pouze na papíře, ve skutečnosti jich podniká mnohem méně.^{41;42}

⁴¹ Internetový stránky Podnikatel.cz: Nárůst podnikatelů v Česku [online]. [2013-05-04]. Dostupný z: <http://www.podnikatel.cz/clanky/nestoji-za-rozmachem-podnikani-svarcsystem/>

⁴² Internetové stránky rzp.cz: Statistické údaje [online]. [2013-04-30]. Dostupné z: <http://www.rzp.cz/statistiky.html>

Graf 4.2.1b: Počet podnikajících cizinců za dané období v ČR

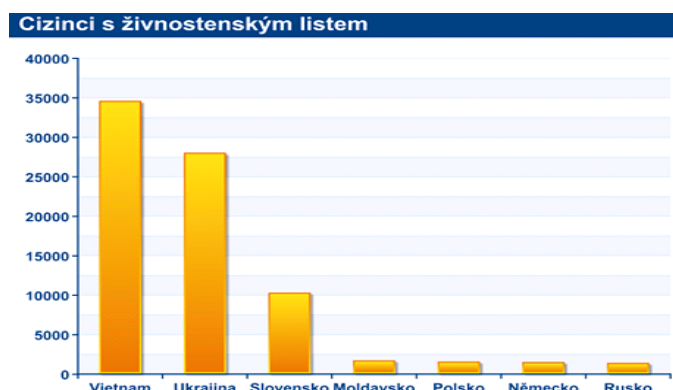


Zdroj: Vlastní zpracování

Podnikajících cizinců začalo po roce 2008 stále přibývat. Hlavní důvod pro podnikání cizinců je kvůli vízu, jelikož pracovní povolení je vydáváno jen na krátkou dobu, a oni tu chtějí zůstat dlouhodobě, tak si zakládají živnosti.

Nejvíce oprávnění u nás mají podnikatelé z Ukrajiny a Vietnamu, třetími nejčastějšími zahraničními podnikateli jsou Slováci. Tyto tři národnosti vlastní zhruba 90 % všech oprávnění vydaných zahraničním podnikatelům, zbylých 10% tvoří Moldavané, Poláci, Němci a Rusové.

Obr. 4.2.1: Podnikající cizinci podle národností k roku 2010



Zdroj: Internetové stránky *Ekonomika.idnes.cz*: Počet podnikajících cizinců podle národností [online]. [cit. 2013-04-28]. Dostupný z: http://ekonomika.idnes.cz/za-rok-pribylo-sest-tisic-zivnostniku-z-ciziny-nejvic-je-vietnamcu-a-ukrajincu-gct-/ekonomika.aspx?c=A100726_171023_ekonomika_fih

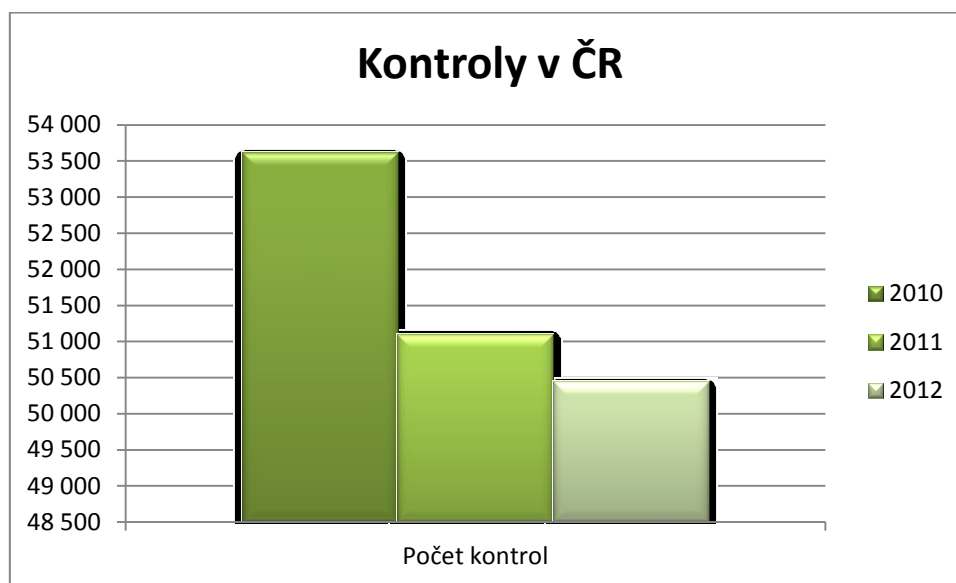
4.2.2 Provedené kontroly v České republice

Počet provedených kontrol všemi živnostenskými úřady v České republice. Dané údaje o počtu kontrol a výši uložených pokut, jak ve správním, tak v blokovém řízení jsou z Ministerstva průmyslu a obchodu, ty je získaly od 14 krajských úřadů a vyhodnotili je. Bohužel, nemají přístup k údajům za stejně dlouhé období jako na Živnostenském úřadě v Hodoníně, proto jsou zobrazeny na porovnání údaje pouze za poslední tři roky, tj. rok 2010-2012.

Tab. 4.2.2a Počet kontrol za celou Českou republiku v letech 2010-2012

Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Počet kontrol	Nejsou k dispozici	Nejsou k dispozici	53 615	51 104	50 444

Graf 4.2.2a: Kontroly za Českou republiku 2010 - 2012

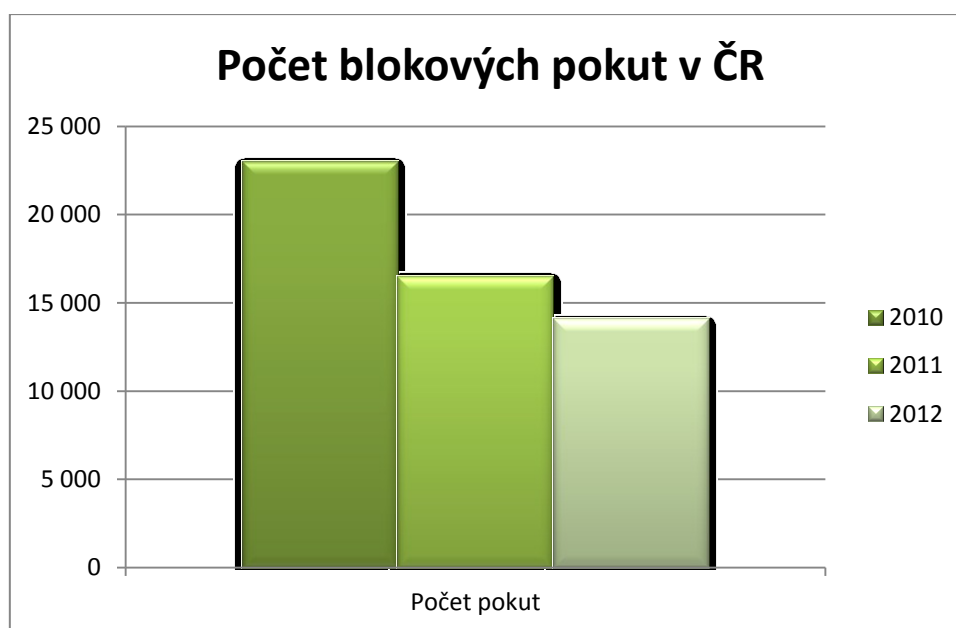


Zdroj: Vlastní zpracování

Údaje o provedení kontrol živnostenského podnikání byly pro mě velmi překvapující, jelikož jsem se domnívala, že jich je mnohem více. Tak to nízké číslo jsem nečekala. Nedokáži si vysvětlit, proč jich probíhá tak málo, ale předpokládám, že to bude z finančních důvodů. V rozpočtu chybí peníze pro vykonávání více kontrol, a to si myslím, že je chyba.

Tab. 4.2.2b: Počet a výše pokut udělených v blokovém řízení

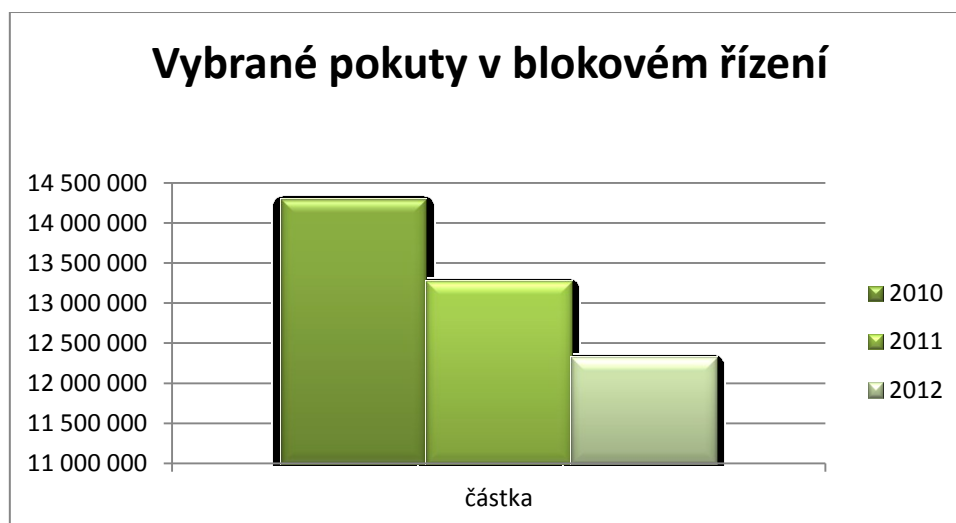
Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Počet pokut	Není k dispozici	Není k dispozici	23 046	16 533	14 094
Částka	Není k dispozici	Není k dispozici	14 299 292	13 274 500	12 320 340

Graf 4.2.2b: Počet uložených blokových pokut

Zdroj: *Vlastní zpracování*

Zajímavé je v jaké výši byly pokuty v blokovém řízení vybrány, je to docela vysoké číslo, na to že v blokovém řízení se řeší méně závažně porušení povinností. Jak vidíme, tak v roce 2010 bylo výrazně více udělených pokut, téměř polovina ze všech kontrolovaných, ale počet kontrol v tomto roce nebyl nějak výrazně nižší. V roce 2011 výrazně počet kontrol klesl a v roce 2012 se klesající tendence udržela.

Graf 4.2.2c: Vybrané částky pokut v blokovém řízení za ČR

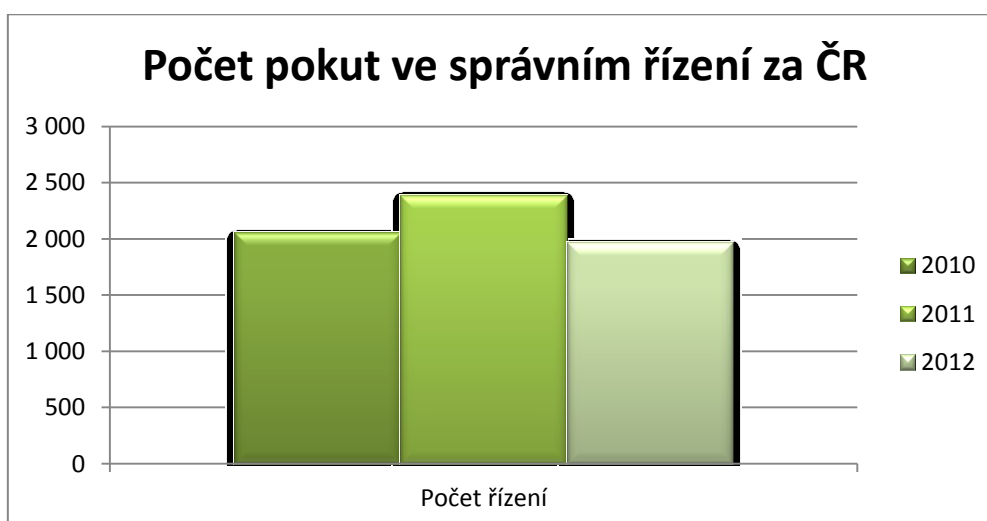


Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 4.2.2c: Počet udělených pokut a jejich výše ve správním řízení

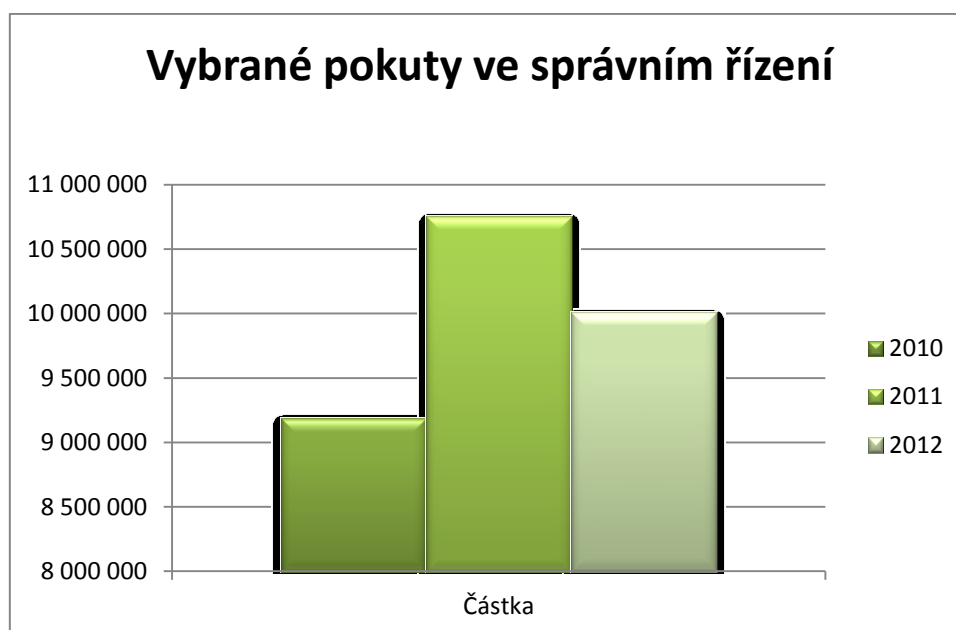
Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Počet řízení	Není k dispozici	Není k dispozici	2 056	2 390	1 969
Částka	Není k dispozici	Není k dispozici	9 189 050	10 752 600	10 007 700

Graf 4.2.2d: Počet uložených pokut ve správním řízení



Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 4.2.2e: Částka vybraných pokut ve správním řízení za ČR



Zdroj: *Vlastní zpracování*

Výše vybraných pokut ve správní řízení, tak zhruba odpovídá mojí představě. A jak můžeme v grafech vidět, tak výše a částka udělených pokut se pohybuje v rozdílu plus minus milion korun.

Jak můžeme z daných údajů vidět, tak skoro 50% kontrolovaných živnostníků dostane pokuty, což je podle mého názoru docela hodně a svědčí to jen o tom, že by se mělo kontrolovat mnohem více a ne, tak málo jako doposud.⁴³

4.3 Zhodnocení zjištěných výsledků a návrhy na změnu

Na základě zhodnocení výsledků o počtu kontrol, které provedl Živnostenský úřad v Hodoníně a kolik kontrol se celkově provedlo v České republice všemi úřady dohromady, jsem získala představu o počtu provedených kontrol, výši uložených pokut a nejčastějších příčinách ukládání pokut. Ze zjištěných výsledků jsem byla překvapená, protože jsem čekala, že vzhledem k počtu živností bude kontrol mnohem více. Už, když jsem vyhodnocovala výsledky za Hodonín, tak se mi to zdálo, že je kontrol málo. Ale ono se není čemu divit, vždyť stačí jít po městě a člověku je hned jasné, že tady polovina lidí nedodrží povinnosti stanovené zákonem, např. neoznačení provozovny, neoznačení zboží cenou, nezpůsobilé

⁴³ Uvedené údaje vycházejí ze statistik Ministerstva průmyslu a obchodu

provozovny k podnikání apod. Dále nedodržují další povinnosti, které už nejsou na první pohled patrné, ale zjistí se jedině při kontrole živnostenským úřadem. Podle slov vedoucího Živnostenského úřadu v Hodoníně živnostníci absolutně nedodržují povinnosti administrativní a oznamovací vůči úřadu u pozastavení nebo ukončení činnosti, a uzavírání pracovních smluv svých zaměstnanců.

Domnívám se, že kdyby se kontroly a pokuty za nedodržování povinností zvýšily, tak by si podnikatelé začali dávat větší pozor a, začali si plnit svoje povinnosti. Jenže zvýšení kontrol, by podle vedoucího Živnostenského úřadu v Hodoníně znamenalo zvýšení počtu kontrolních pracovníků, tím pádem vyšší náklady, a na to nejsou peníze. S tímto tvrzením nesouhlasím, protože si myslím, že by stačilo, kdyby pracovníci úřadu více a efektivněji pracovali, méně si spolu povídali, a omezili pauzičky na kávu, tak by se hned toho udělalo více. Tento můj dojem vychází z možnosti pozorovat práci pracovníků na úřadě.

Dále bych, v každém případě zpřísnila kontrolu podnikajících cizinců, na úřadě sice tvrdí, že kontrolují cizince přísněji a více než tuzemské podnikatele, ale opět si myslím, že toto tvrzení není pravdivé. Alespoň teda u podnikatelů vietnamské národnosti to určitě neplatí. Záměrně zmiňuji pouze Vietnamce, protože v Hodoníně už podnikají opravdu na každém rohu, a podnikající cizince jiné národnosti tady neznám. A to, v jakém stavu mají někteří své provozovny, to je něco otřesného, z toho spoustu jich nemá povolení na danou živnost nebo dokonce vůbec na žádnou, stačí se jich zeptat, a už vám dají zadarmo pomalu vše, co mají v obchodě. Také, i podle slov vedoucího úřadu, nerespektují povinnost mít na provozovně osobu ovládající český jazyk, takže domluvit se s nimi při kontrolách je velmi složité. Určitě bych rozhodně doporučila zvýšit kontroly u podnikajících Vietnamců, a zpřísnit pokuty, protože ať si nemyslí, že když jsou pracovití (a to jim nelze upřít), že tady mohou podnikat úplně ve všem, aniž by dodržovali své povinnosti.

Po té, co jsem získala i výsledky za Českou republiku, tak jsem už nebyla překvapená, ale přímo zděšená, jak se může provádět tak málo kontrol, to se opravdu nedivím, že to v té naší republice vypadá, tak jak to vypadá. A po zjištění výsledků za celou republiku, jsem musela svůj názor o kontrole na Hodonínsku přehodnotit, a říct, že jsou na tom ještě dobře.

Do budoucna bych určitě doporučila zvýšit kontroly, aby se předcházelo takovým kauzám, jako byla nedávno s metylalkoholem. To bylo taky zajímavé, celé roky nikde nic “nebylo“, a až když začali lidé umírat více než normálně, tak se kontrola prohloubila, a našlo se toho více, než by se předvíдалo. To se opravdu musí něco strašného stát, aby kontroly probíhaly

pořádně, více a poctivě? Myslím, že by bylo lepší těmto věcem předcházet, a to tak, že se výrazně zvýší kontroly ve všech oblastech.

5 Závěr

Myslím si, že cíl, který jsem si v úvodu bakalářské práce stanovila, jsem splnila. Vymezila jsem, a objasnila základní pojmy týkající se živnostenského podnikání a jeho kontroly, seznámila s činností živnostenských úřadů, a tím, jak provádějí kontrolní činnost. V části praktické seznamuji s tím, jak konkrétně probíhá činnost na Živnostenském úřadě v Hodoníně, porovnám zjištěné výsledky o kontrolách, pokutách a počtech živností v čase, případné změny vysvětluji. A nakonec srovnávám výsledky s Českou republikou v čase a poukazuji na to, že se v Česku provádí podle mého názoru málo kontrol.

Tato práce byla pro mě přínosem, protože jsem se dozvěděla spoustu zajímavých informací o kontrolách, a měla jsem možnost si vytvořit představu o činnosti kontrolních pracovníků a dodržování základních povinností živnostníků vyplývajících z právních předpisů, a zjistit, že se podnikání kontroluje ještě v mnohem menším míře, než jsem si doposud myslela. Věřím, že tak moje práce může být přínosem i pro ostatní, ať už začínající podnikatele, anebo pro lidi, co se o tuto problematiku zajímají.

Během zpracovávání tohoto tématu jsem narazila na velký problém, a to ten, že vůbec nikde nejsou dostupné souhrnné údaje o kontrolách živnostenských úřadů. Na Živnostenském úřadě v Hodoníně měly tyto data dostupné pouze za posledních pět a za celou republiku je bylo téměř nemožné sehnat. Nakonec údaje za ČR jsem získala z Ministerstva průmyslu a obchodu, ale i tam je měli pouze za tři roky. A nějaké konkrétnější rozdělení než mám ve své práci, nelze sehnat, což považuji za velký nedostatek, a domnívám se, že to není v pořádku a tyto údaje by měly být někde dostupné všem.

K mému velkému překvapení jsem zjistila, že na Hodonínsku zase tak časté porušování povinností zjištěné nebylo, jak jsem se domnívala, ale že velká část pokut je za registrační záležitosti a administrativu, to jsem předpokládala správně. Docela překvapující pro mne bylo, kolik milionů se vybralo na pokutách v blokovém řízení, a to jsem se domnívala, že bude méně, ale největší šok byl, že se kontroluje tak málo. Hypotéza o ubývání podnikatelů na Hodonínsku oproti České republice se ukázala jako správná, celkově jich přibývá, ale tady pomalu odcházejí, jediní živnostníci, kterých tu neubývá, jsou cizinci, co pomalu nahrazují tuzemské podnikatele.

Zpracovávat toto téma bylo pro mě záživné, protože je tu spousta zajímavých informací o podnikání, a jeho právní úpravě, a to se mi může v budoucnu hodit, pokud bych chtěla začít

podnikat. Chvíli jsem si myslela, že danou práci nedokončím, a že byla blbost dělat srovnávání s Českou republikou. Naštěstí, díky velmi vstřícnému a rychlému jednání na Ministerstvu průmyslu a obchodu jsem mohla práci včas dokončit. A nakonec jsem byla ráda, že tam to srovnání mám, protože jsem zjištěnými výsledky byla překvapena a zjistila, že moje hypotézy jsou chybné.

Seznam použité literatury

Monografie:

- 1) HORZINKOVÁ, Eva a Václav Urban. *Živnostenský zákon a předpisy souvisící s komentářem a příklady*. 12. vyd. Praha: Linde Praha, a. s., 2008. 319 s. ISBN 978-80-7201-720-1
- 2) ŠTĚPÁNOVÁ, Silvie. *Zakládáme a provozujeme živnost*. 1. vyd. Brno: Computer Press, a.s., 2007. 224s. ISBN 978-80-251-1735-4
- 3) ŠIŠKEOVÁ, Sylva. *PŘEHLED JUDIKATURY z oblasti živnostenského podnikání*. 1.vyd. Praha 3: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2010. 184 s. ISBN 978-80-7357-527-4
- 4) PEŤOVSKÁ, Alena a Marie Novotná et. al. *Podnikání*. 1.vyd. Praha 3: ASPI, a. s. , 2007. 1057s. ISBN 978-80-7357-293-8

Právní předpisy:

- 1) Zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech

Internetové zdroje:

- 1) Internetové stránky Živnostensképrávo.cz: Živnosti [online]. [2013-03-28]. Dostupné z: <http://zivnostenskepravo.cz/zivnosti.php>
- 2) Internetové stránky Živnosti.eu: Druhy živností [online]. [2013-03-28]. Dostupné z: <http://www.zivnosti.eu/druhy-zivnosti>

- 3) Internetové stránky Spiralis-os.cz: Živnostenský list [online]. [2013-04-05]. Dostupné z: <http://www.spiralis-os.cz/index.php/odborna-sekce/manual-k-zamestnavani-1/zivnostensky-list>
- 4) Internetové stránky Česképodnikání.cz: Změna živnostenského oprávnění [online]. [2013-04-05]. Dostupné z: <http://www.ceskepodnikani.cz/2010/10/23/zmena-zivnostenskeho-opravneni/>
- 5) Internetové stránky Ipodnikatel.cz: Neoprávněné podnikání [online]. [2013-04-19]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Zalozeni-zivnosti/neopravnene-podnikani-je-zavazny-prestupek-proti-zivnostenskemu-zakonu.html>
- 6) Internetové stránky živnosti.netstranky.cz: Živnostenská kontrola [online]. [2013-04-05]. Dostupné z: <http://zivnosti.netstranky.cz/zivnostenska-kontrol/kontrolni-cinnost-zi.html>
- 7) Internetové stránky Hodonín.eu: Živnostenský úřad [online]. [2013-04-28]. Dostupný z: <http://www.hodonin.eu/o-nas/os-2289/p1=37575>
- 8) Internetové stránky Účetnictví-daně-finance.cz: Hlavní změny v živnostenském zákoně [online]. [2013-05-04]. Dostupné z: <http://www.ucetnictvi-dane-finance.cz/novinky-informace/hlavni-zmeny-v-zivnostenskem-zakone.html>
- 9) Internetové stránky rzp.cz: Statistické údaje [online]. [2013-04-30]. Dostupné z: <http://www.rzp.cz/statistiky.html>
- 10) Internetový stránky Podnikatel.cz: Nárůst podnikatelů v Česku [online]. [2013-05-04]. Dostupný z: <http://www.podnikatel.cz/clanky/nestoji-za-rozmachem-podnikani-svarcssystem/>

Seznam použitých zkratek

Aj. – a jiné

Apod. – a podobně

Atd. – a tak dále

Č. – číslo

ČR – Česká republika

Kč – korun českých

Např. – například

Sb. – sbírka zákonů

Tzv. – takzvaný

Vyd. – vydání

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 10.5.2013

EVA ADAMCOVÁ

Adamcova

.....
jméno a příjmení studenta

Seznam příloh

Příloha č. 1	–	Živnostenský list
Příloha č. 2	–	Koncesní listina
Příloha č. 3	–	Oznámení o kontrole
Příloha č. 4	–	Protokol z kontroly